

**АКЦІОНЕРНЕ
ТОВАРИСТВО
«ОТП БАНК»**

Комбінована фінансова звітність
та звіт незалежного аудитора
за рік, який закінчився
31 грудня 2017 року

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

ЗМІСТ

	Стор.
ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИЦТВА ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ КОМБІНОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2017 РОКУ	1
ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА	2-6
КОМБІНОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2017 РОКУ:	
Комбінований звіт про прибутки і збитки та інші сукупні доходи	7
Комбінований звіт про фінансовий стан	8
Комбінований звіт про зміни у капіталі	9
Комбінований звіт про рух грошових коштів	10-11
Примітки до фінансової звітності	12

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА
за результатами аудиту
комбінованої фінансової звітності Банківської групи
ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«ОТП БАНК»
за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року

*Акціонерам ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК»
Національному банку України*

Думка

Ми провели аудит комбінованої фінансової звітності Банківської групи ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» (надалі – «Банківська група «ОТП БАНК»»), що складається з комбінованого звіту про прибутки і збитки та інші сукупні доходи за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року, комбінованого звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2017 року, комбінованого звіту про зміни у власному капіталі та комбінованого звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився на зазначену дату, і приміток до комбінованої звітності, включаючи виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, комбінована фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Банківської групи «ОТП БАНК» на 31 грудня 2017 року, її комбіновані фінансові результати і комбіновані грошові потоки за 2017 рік, відповідно до вимог розділу IV «Положення про порядок регулювання діяльності банківських груп», затвердженого постановою Правління Національного банку України №254 від 20.06.2012 року, з врахуванням вимог, визначених «Інструкцією про порядок складання та оприлюднення комбінованої звітності банків України», затвердженою постановою Правління Національного банку України №373 від 24.10.2011 року.

Основа для висловлення думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі нашого звіту «Відповідальність аудитора за аудит комбінованої фінансової звітності». Ми є незалежними по відношенню до Банківської групи «ОТП БАНК» згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту комбінованої фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Пояснювальний параграф

Основа обліку та обмеження у використанні

Ми звертаємо увагу на Примітку 3 «Основні принципи облікової політики» до цієї комбінованої фінансової звітності Банківської групи «ОТП Група», в якій описується основа складання і подання звітності. Комбінована фінансова звітність Банківської групи «ОТП Група» була підготовлена з метою забезпечення дотримання відповідальною особою вимог Національного банку України відповідно до Положення Національного банку України «Про порядок регулювання діяльності банківських груп», затвердженого постановою Правління Національного банку України від 20.06.2012 р. №254. Через це звітність, що додається, не може використовуватись для інших цілей. Наша думка не містить застережень стосовно даного питання.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту - це питання, що, на наше професійне судження, були значущими під час нашого аудиту комбінованої фінансової звітності станом на 31 грудня 2017 року. Ці питання розглядалися в контексті нашого аудиту комбінованої фінансової звітності в цілому. Ми виконали обов'язки, що описані в розділі нашого звіту «Відповідальність аудитора за аудит комбінованої фінансової звітності», в тому числі щодо цих питань. Відповідно, наш аудит включав виконання процедур, розроблених у відповідь на нашу оцінку ризиків суттєвого викривлення комбінованої фінансової звітності. Результати наших аудиторських процедур, в тому числі процедур, що були виконані під час розгляду зазначених нижче питань, служать основою для висловлення думки щодо комбінованої фінансової звітності, що додається.

Резерви на покриття збитків від зменшення корисності кредитів та заборгованості клієнтів.

Резерви на покриття збитків від зменшення корисності відображають оцінку менеджментом понесених збитків за портфелями кредитів та заборгованості клієнтів на звітну дату. Вони розраховуються на колективній основі для кредитів зі схожими характеристиками і на індивідуальній основі для істотних кредитів. Розрахунок резервів на колективній та індивідуальній основі вимагає застосування суджень. Резерви на колективній основі розраховуються за допомогою статистичних моделей, які враховують вплив поточних економічних і кредитних умов на великі портфелі кредитів. Вхідні дані для цих моделей є предметом судження керівництва і моделі переглядаються керівництвом. Для розрахунку індивідуальних резервів необхідно визначити, коли відбулася збиткова подія, а потім оцінити очікувані майбутні грошові потоки, пов'язані з цим кредитом.

Ми визначили питання знецінення кредитів та заборгованості клієнтів як ключове питання аудиту у зв'язку з суттєвістю залишків за статтею кредитів та заборгованості клієнтів (63% всіх активів) та суб'єктивною природою суджень, які застосовуються при розрахунку знецінення. Інформація щодо значущих облікових політик наведена в Примітці 3, а в Примітках 5, 13, 28 представлено розкриття відповідної фінансової інформації.

Наші аудиторські процедури включали, серед іншого, тестування контролів, запроваджених управлінським персоналом для розрахунку знецінення кредитів та заборгованості клієнтів як на колективній, так і на індивідуальній основі.

Для резервів під знецінення кредитів клієнтів, розрахованих на колективній основі, ці процедури включали оцінку доречності моделей, що використовуються для розрахунку витрат на знецінення, процес визначення основних припущень і визначення кредитів, які включаються до такого розрахунку. Ми також розглянули прийнятність суджень управлінського персоналу щодо методології розрахунку, сегментації, економічних факторів і

суб'єктивних припущень, історичні показники збитків та оцінку відшкодування активів та реалізації забезпечення.

Для резервів під знецінення кредитів клієнтів, розрахованих на індивідуальній основі, ми оцінили доречність застосовуваної методології та політик на підставі вибірки окремих кредитів із сукупного портфелю, яка була сформована на основі ризик орієнтованого підходу. Була проведена незалежна оцінка щодо рівня створених резервів на знецінення на основі детального перегляду кредитів та інформації в кредитних файлах. Нами були виконанні процедури з аналізу моделей на основі дисконтування грошових потоків за окремими відібраними кредитними операціями.

Відстрочені податкові активи

Прогнозуванню майбутнього оподаткованого прибутку, проти якого відстрочені податкові активи можуть бути визнані, притаманна невизначеність. При підготовці цих прогнозів, управлінський персонал повинен робити припущення щодо майбутніх темпів зростання, зміни показників чистої процентної маржі та прогнозовані витрати Банківської групи «ОТП Група».

Як зазначено в Примітці 10, Банк визнав відстрочений податковий актив в тій мірі, в якій існує ймовірність, що невикористані податкові збитки будуть реалізовані.

Оцінку можливості реалізації відстроченого податкового активу віднесено до ключових питань аудиту через суттєвість залишків, що станом на 31 грудня 2017 та 31 грудня 2016 року склали відповідно 422 112 тис. грн. та 720 744 тис. грн., і суб'єктивний характер розрахунку, як зазначено в Примітці 3, а в Примітці 10 представлено розкриття відповідної фінансової інформації.

Ми розглянули питання визнання та оцінки поточних і відстрочених податкових активів і зобов'язань, зокрема в частині проведення аналізу розрахунків поточних і відстрочених податків, розгляду оцінок управлінського персоналу, в який спосіб будуть реалізовуватися тимчасові різниці, включаючи аналіз спроможності відшкодування відстрочених податкових активів, порівнюючи ці оцінки з іншими свідченнями, які отримувалися нами в ході проведення аудиту інших областей, включаючи прогнози грошових потоків, бізнес-плани, протоколи засідань колегіальних органів членів Банківської групи «ОТП Група» та наші знання про бізнес.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за комбіновану фінансову звітність

Управлінський персонал Банку несе відповідальність за складання і достовірне подання комбінованої фінансової звітності Банківської групи «ОТП Група» відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання комбінованої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні комбінованої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банківської групи «ОТП Група» продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Банківську групу «ОТП Група» чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Банківської групи «ОТП Група».

Відповідальність аудитора за аудит комбінованої фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що комбінована фінансова звітність за 2017 рік в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та надання звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї комбінованої фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом всього завдання з аудиту. Окрім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення комбінованої фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, та отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик виявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, невірні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Банку продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації в фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Банківську групу «ОТІ Група» припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст комбінованої фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо управлінському персоналу твердження, що ми виконали доречні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки та інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась управлінському персоналу, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту комбінованої фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора, окрім випадків, коли законодавчим чи регуляторним актом

заборонено публічне розкриття такого питання, або коли за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Керівник завдання з аудиту

/Замкова Г.Г./
(сертифікат аудитора банків №0167
від 22.12.2011р. дійсний до 22.12.2021р.)

**Генеральний директор
ТОВ «Українська аудиторська служба»**

/Вакуленко Т.М./

61003 м. Харків, майдан Конституції, 1,
6 під'їзд, к.63-12

23 травня 2018 року

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Заява про відповідальність керівництва щодо підготовки та затвердження комбінованої фінансової звітності за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року

Керівництво несе відповідальність за підготовку комбінованої фінансової звітності, яка достовірно в усіх суттєвих аспектах відображає фінансовий стан Акціонерного товариства «ОТП Банк» та інших компаній, що разом утворюють Банківську групу «ОТП Група» (надалі – «Банківська група») станом на кінець дня 31 грудня 2017 року, а також результати її діяльності, рух грошових коштів та зміни у капіталі за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року, а також за розкриття основних принципів облікової політики та іншої пояснювальної інформації, відповідно до основи бухгалтерського обліку, викладеної у Примітці 3.

При підготовці комбінованої фінансової звітності керівництво несе відповідальність за:

- належний вибір та застосування облікової політики;
- представлення інформації, у т.ч. даних про облікову політику, у формі, що забезпечує прийнятність, достовірність, співставність та зрозумілість такої інформації;
- розкриття додаткової інформації у випадках, коли виконання вимог основи бухгалтерського обліку, викладеної у Примітці 3, є недостатнім для розуміння користувачами звітності того впливу, який ті чи інші угоди, а також інші події чи умови здійснюють на фінансовий стан та фінансові результати діяльності Банківської групи;
- ствердження про дотримання вимог основи бухгалтерського обліку, викладеної у Примітці 3, за умови, що будь-які суттєві відхилення розкриті та роз'яснені в комбінованій фінансовій звітності; та
- оцінку здатності Банківської групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Керівництво також несе відповідальність за:

- створення, впровадження та підтримання в Банківській групі ефективної та надійної системи внутрішнього контролю;
- ведення обліку у формі, яка б дозволяла розкрити та пояснити угоди Банківської групи, а також надати на будь-яку дату інформацію з достатньою точністю про фінансовий стан Банківської групи і забезпечити відповідність комбінованої фінансової звітності Банківської групи вимогам основи бухгалтерського обліку, викладеної у Примітці 3;
- ведення облікової документації у відповідності до законодавства та вимог Національного банку України;
- застосування обґрунтовано доступних заходів щодо збереження активів Банківської групи;
- запобігання і виявлення випадків шахрайства та інших порушень.

Комбінована фінансова звітність за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року, була затверджена керівництвом Банківської групи 21 травня 2018 року.

Від імені керівництва Банківської групи:

Голова Правління
Тамаш Хак-Ковач

21 травня 2018 року

Головний бухгалтер
Наталія Дюба

21 травня 2018 року

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Комбінований звіт про прибутки і збитки та інші сукупні доходи за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року (у тисячах українських гривень)

	Примітки	Рік, який закінчився 31 грудня 2017 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
Процентні доходи	4, 25	3,556,075	3,505,383
Процентні витрати	4, 25	(1,327,762)	(1,384,112)
Чистий процентний дохід до формування резерву на покриття збитків від знецінення активів, за якими нараховуються проценти		2,228,313	2,121,271
Ефект первісного визнання активів, за якими нараховуються проценти		-	(71,629)
Формування резерву на покриття збитків від знецінення активів, за якими нараховуються проценти	5, 25	(381,131)	(687,162)
Чистий процентний прибуток		1,847,182	1,362,480
Комісійні доходи	6, 25	1,170,543	949,975
Комісійні витрати	6, 25	(214,711)	(157,542)
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з іноземною валютою та банківськими металами	7, 25	296,474	(89,500)
Чистий (збиток)/прибуток від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями, що відображаються за справедливою вартістю з переоцінкою через прибутки або збитки	8	(66,268)	69,183
Чистий (збиток)/прибуток від інвестицій, наявних для продажу (Формування)/розформування резерву на покриття збитків від знецінення за іншими операціями	5, 25	(10,581)	20,437
Інші доходи		(26,769)	216,557
		120,356	103,437
Чистий непроцентний дохід		1,269,044	1,112,547
Операційний прибуток		3,116,226	2,475,027
Операційні витрати	9, 25	(1,570,345)	(1,460,260)
Прибуток до оподаткування		1,545,881	1,014,767
(Витрати)/відшкодування з податку на прибуток	10	(288,627)	70,036
Чистий прибуток за рік		1,257,254	1,084,803
що належить:			
Акціонеру Банківської групи		1,257,254	1,084,803
Власникам інвестиційних сертифікатів		-	-
Інші сукупні доходи:			
Статті, які в подальшому можуть бути рекласифіковані до складу прибутків або збитків:			
Зміна справедливої вартості інвестицій, наявних для продажу		56,288	(48,117)
Вплив зміни справедливої вартості на відстрочений податок на прибуток	10	(8,586)	8,661
Інші сукупні доходи/(витрати)		47,702	(39,456)
Всього сукупних доходів за рік		1,304,956	1,045,347
що належить:			
Акціонеру Банківської групи		1,304,956	1,045,347
Власникам інвестиційних сертифікатів		-	-
		1,304,956	1,045,347

Затверджено до випуску керівництвом Банківської групи та підписано від її імені:

Голова Правління
Тамаш Хак-Ковач

21 травня 2018 року

Головний бухгалтер
Наталя Дюба

21 травня 2018 року

Примітки 1-29 є невід'ємною частиною цієї комбінованої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Комбінований звіт про фінансовий стан
станом на кінець дня 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
АКТИВИ			
Грошові кошти та рахунки у Національному банку України	11	2,182,720	1,940,805
Кошти в банках	12, 25	3,714,347	2,115,330
Кредити клієнтам	13, 25	21,085,627	18,201,097
Інвестиції, наявні для продажу	14	694,060	1,400,781
Інвестиції, утримувані до погашення	15	4,458,228	2,605,186
Основні засоби та нематеріальні активи	16	423,358	354,653
Поточні активи з податку на прибуток		186,160	187,317
Відстрочені активи з податку на прибуток	10	422,112	720,744
Інвестиційна нерухомість	17	39,038	177,235
Інші активи	18, 25	376,889	359,484
ВСЬОГО АКТИВІВ		33,582,539	28,062,632
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків та інших фінансових установ	19, 25	3,307,314	3,725,373
Рахунки клієнтів	20, 25	25,667,453	21,190,897
Відстрочені зобов'язання з податку на прибуток	10	-	16
Інші зобов'язання	21, 25	786,685	630,215
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		29,761,452	25,546,501
КАПІТАЛ			
Акціонерний капітал	22	6,240,528	6,240,528
Емісійний дохід	22	405,075	405,075
Інший додатковий капітал	22	1,236,294	1,236,294
Резерв переоцінки інвестицій, наявних для продажу		2,219	(45,483)
Накопичений дефіцит		(4,063,029)	(5,320,283)
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		3,821,087	2,516,131
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		33,582,539	28,062,632

Затверджено до випуску керівництвом Банківської групи та підписано від її імені:

Голова Правління
Тамаш Хак-Ковач

21 травня 2018 року

Головний бухгалтер
Наталія Дюба

21 травня 2018 року

Примітки 1-29 є невід'ємною частиною цієї комбінованої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Комбінований звіт про зміни у капіталі
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

	При- мітки	Акціонерний капітал	Акціонерний капітал в процесі реєстрації	Емісійний дохід	Інший додатковий капітал	Резерв переоцінки інвестицій, наявних для продажу	Накопичений дефіцит	Всього капіталу
31 грудня 2015 року		5,100,894	2,517,837	405,075	1,234,158	(5,744)	(11,134,213)	(1,881,993)
Збільшення акціонерного капіталу								
Збитки від переоцінки інвестицій, наявних для продажу	22	2,517,837	(2,517,837)	-	-	-	-	-
Всього сукупних доходів		-	-	-	-	(39,456)	-	(39,456)
Зміни в структурі Банківської групи	1	(1,378,203)	-	-	2,136	(283)	4,729,127	3,352,777
31 грудня 2016 року		6,240,528	-	405,075	1,236,294	(45,483)	(5,320,283)	2,516,131
Прибутки від переоцінки інвестицій, наявних для продажу		-	-	-	-	47,702	-	47,702
Всього сукупних доходів		-	-	-	-	-	1,257,254	1,257,254
31 грудня 2017 року		6,240,528	-	405,075	1,236,294	2,219	(4,063,029)	3,821,087

Затверджено до випуску керівництвом Банківської групи та підписано від її імені:

Голова Правління
Тамаш Хак-Ковач

Головний бухгалтер
Наталія Дюба

21 травня 2018 року

21 травня 2018 року

Примітки 1-29 є невід'ємною частиною цієї комбінованої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Комбінований звіт про рух грошових коштів (прямий метод)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

	Примі- тки	Рік, який закінчився 31 грудня 2017 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
Рух грошових коштів від операційної діяльності			
Проценти отримані		3,996,997	3,873,046
Проценти сплачені		(1,328,853)	(1,394,391)
Комісійні доходи отримані		1,170,326	951,005
Комісійні витрати сплачені		(214,711)	(158,711)
Чистий прибуток від операцій з іноземною валютою		162,586	140,620
Чистий (збиток)/прибуток від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями, що відображаються за справедливою вартістю з переоцінкою через прибутки або збитки		(64,898)	69,118
Інші доходи отримані		75,760	87,537
Операційні витрати сплачені		(1,293,666)	(1,157,517)
Рух грошових коштів від операційної діяльності до змін операційних активів та зобов'язань		2,503,541	2,410,707
(Збільшення)/зменшення операційних активів:			
Кошти в банках		-	(60,000)
Кредити клієнтам		(3,531,059)	(2,681,470)
Інші активи		(21,135)	99,443
(Зменшення)/збільшення операційних зобов'язань:			
Кошти банків		(71)	(54,122)
Рахунки клієнтів		4,055,884	2,398,683
Інші зобов'язання		(136,570)	153,782
Надходження грошових коштів від операційної діяльності до оподаткування		2,870,590	2,267,023
Податок на прибуток сплачений		-	(196,014)
Чисте надходження грошових коштів від операційної діяльності		2,870,590	2,071,009
Рух грошових коштів від інвестиційної діяльності			
Придбання основних засобів, нематеріальних активів та інвестиційної нерухомості		(173,665)	(107,534)
Надходження від реалізації основних засобів та нематеріальних активів		212,355	153,154
Придбання інвестицій, наявних для продажу		(23,143,799)	(24,074,346)
Надходження від реалізації та погашення інвестицій, наявних для продажу		24,045,802	22,971,043
Придбання інвестицій, утримуваних до погашення		(85,714,000)	(56,178,241)
Надходження від погашення інвестицій, утримуваних до погашення		83,864,004	56,560,022
Чисті грошові кошти використані в інвестиційній діяльності		(909,303)	(675,902)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Комбінований звіт про рух грошових коштів (прямий метод)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року (продовження)
(у тисячах українських гривень)

	Примі- тки	Рік, який закінчився 31 грудня 2017 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
Рух грошових коштів від фінансової діяльності			
Погашення субординованого боргу		-	(768,307)
Надходження від позик, отриманих від банків та інших фінансових установ		871,597	-
Погашення позик, отриманих від банків та інших фінансових установ		(1,375,234)	-
Чисте вибуття грошових коштів від фінансової діяльності		(503,637)	(768,307)
Вплив змін курсів іноземних валют на грошові кошти та їх еквіваленти		444,182	274,023
Вплив зміни структури Банківської групи		-	(25,818)
Чисте збільшення грошових коштів та їх еквівалентів		1,901,832	875,005
ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ, на початок року	11	3,993,435	3,118,430
ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ, на кінець року	11	5,895,267	3,993,435

Затверджено до випуску керівництвом Банківської групи та підписано від її імені:

Голова Правління
Тамаш Хак-Ковач

21 травня 2018 року

Головний бухгалтер
Наталя Дюба

21 травня 2018 року

Примітки 1-29 є невід'ємною частиною цієї комбінованої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

1. Загальна інформація та структура Банківської групи

Дана комбінована фінансова звітність відображає комбінований фінансовий стан та результати діяльності фінансових установ, що знаходяться під спільним контролем OTP Group, та ведуть свою діяльність в Україні: АТ «ОТП Банк» (надалі – «Банк») та інші фінансові компанії в Україні, під спільним контролем кінцевого акціонера: ТОВ «ОТП Лізинг» та ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал», – що разом утворюють Банківську групу «ОТП Група» (надалі – «Банківська група»).

Ця Банківська група була визнана згідно з рішенням Комісії Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 13 серпня 2013 року № 673. Відповідальною особою Банківської групи виступає Акціонерне товариство «ОТП Банк».

Структура Банківської групи «ОТП Група»:

Станом на 31 грудня 2017 року	Станом на 31 грудня 2016 року	Країна здійснення операційної діяльності	Частка власності/ акцій, які беруть участь у голосуванні, (%)	Вид діяльності
АТ «ОТП Банк»	АТ «ОТП Банк»	Україна	-	Банківська діяльність
ТОВ «ОТП Лізинг»	ТОВ «ОТП Лізинг»	Україна	-	Фінансова оренда
ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал»	ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал»	Україна	9.9%	Інвестиційна діяльність

Зміни в структурі Банківської групи. У 2016 році ТОВ «ОТП Факторинг Україна» було виключено зі складу Групи на підставі Рішення Комітету Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем від 22 липня 2016 року №350.

Акціонерне товариство «ОТП Банк» (надалі – «Банк») є банком зі 100% іноземним капіталом. 1 червня 2006 року було підписано угоду про продаж 100% акцій Банку угорському Відкритому акціонерному товариству «Центральна Ощадна каса і Комерційний Банк» (надалі – «OTP Bank Plc.»). Дозвіл Антимонопольного Комітету України було отримано 15 серпня 2006 року. Згідно з рішенням Комісії Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 2 жовтня 2006 року № 266 OTP Bank Plc. також отримав дозвіл Національного банку України на придбання 100% акціонерного капіталу Банку.

7 листопада 2006 року до державного реєстру банків здійснено запис про реєстрацію редакції статуту Закритого акціонерного товариства «ОТП Банк» у зв'язку зі зміною назви Банку з Акціонерний комерційний банк «Райффайзенбанк Україна» на Закрите акціонерне товариство «ОТП Банк». Дана подія відбулась після завершення процедури придбання OTP Bank Plc. Акціонерного комерційного банку «Райффайзенбанк Україна», що був заснований на підставі Договору про створення та діяльність Акціонерного комерційного банку «Райффайзенбанк Україна» від 13 листопада 1997 року та рішення Установчих зборів Банку від 28 листопада 1997 року. На виконання вимог Закону України «Про акціонерні товариства» № 514-VI від 17 вересня 2008 року та у відповідності з рішенням Загальних зборів акціонерів від 23 квітня 2009 року (Протокол №53) Закрите акціонерне товариство «ОТП Банк» змінило своє найменування на Публічне акціонерне товариство «ОТП Банк». Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення ведення бізнесу та залучення інвестицій емітентами цінних паперів» № 2210-VIII від 07 березня 2018 року та згідно з рішенням Загальних зборів акціонерів від 05 квітня 2018 року (Протокол №77) Публічне акціонерне товариство «ОТП Банк» змінило своє найменування на Акціонерне Товариство «ОТП Банк».

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

**Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)**

1. Загальна інформація та структура Банківської групи (продовження)

Юридична адреса та місцезнаходження Банку: Україна, 01033, м. Київ, вул. Жилианська, 43.
Країна реєстрації – Україна.

Банк у своїй діяльності керується Законами України «Про банки та банківську діяльність», «Про акціонерні товариства», «Про цінні папери та фондову біржу», «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України, іншим чинним законодавством України, а також нормативно-правовими актами Національного банку України та інших органів виконавчої влади.

Учасники (акціонери) Банку. Станом на кінець дня 31 грудня 2017 року єдиним акціонером Банку виступає Відкрите акціонерне товариство «Центральна Ощадна каса і Комерційний Банк» – юридична особа за законодавством Угорщини, розташована за адресою: Угорщина, 1051, м. Будапешт, вул. Надор, 16.

Материнський банк OTP Bank Plc. є універсальним банком з повним спектром послуг для корпоративних і приватних клієнтів. В Угорщині OTP Group є провідною фінансовою групою на угорському банківському ринку, яка надає послуги в сфері страхування, нерухомості, факторингу, лізингу та управління інвестиційними та пенсійними фондами.

OTP Bank Plc. був заснований в 1949 році як державний ощадний банк. Наприкінці 1990 року банк було реорганізовано в публічну компанію з обмеженою відповідальністю та перейменовано у Національний Ощадний і Комерційний банк. Після приватизації, що розпочалася в 1995 році, частка держави в капіталі банку зменшилась до однієї привілейованої («золотої») акції. Наразі більшою частиною акцій банку володіють вітчизняні та іноземні інвестори – приватні та інституційні.

Організаційна структура Банку. Банк здійснює свою діяльність за допомогою регіональної мережі, що складається із 85 безбалансових операційних відділень (2016: 85 відділень) (на базі чотирьох з них працюють регіональні дирекції, зареєстровані Національним банком України), та регіональної дирекції Київського регіону, створеної в організаційній структурі Головного офісу Банку. Станом на кінець дня 31 грудня 2017 року кількість працівників Банку становить 3,417 осіб (2016: 3,358 осіб).

Ліцензії та дозволи Банку. На підставі ліцензії Національного банку України №191 від 5 жовтня 2011 року Банк надає повний спектр банківських послуг.

Відповідно до чинного законодавства і на підставі відповідних ліцензій Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Банк може здійснювати депозитарну діяльність зберігача цінних паперів та професійну діяльність на фондовому ринку з торгівлі цінними паперами: брокерську діяльність, дилерську діяльність та андеррайтинг. Банк не здійснює діяльність у сфері матеріального виробництва, торгівлі, страхування, крім виконання функцій страхового посередника. Банк є повним учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

ТОВ «ОТП Лізинг» було утворене як товариство з обмеженою відповідальністю згідно із законодавством України у червні 2008 року. Основна діяльність компанії полягає в операціях з фінансової оренди. Компанія здійснює діяльність на підставі ліцензії, виданої Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України 31 липня 2008 року.

20 жовтня 2015 року АТ «ОТП Банк», яке виступало єдиним засновником Компанії, продав свою частку в ТОВ «ОТП Лізинг» іншій компанії OTP Групи – Приватній компанії з обмеженою відповідальністю «ОТП Холдинг Лімітед» (LLC «OTP Holding Limited»), Кіпр, яка входить до групи компаній OTP Bank Plc.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

1. Загальна інформація та структура Банківської групи (продовження)

ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал» – Компанія під спільним контролем з Банком, статут було зареєстровано 26 липня 2007 року. Основна діяльність Компанії полягає в управлінні інвестиційними фондами. Компанія має ліцензію Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України на здійснення діяльності з управління активами інституційних інвесторів серії АД №075876. Строк дії ліцензії – з 29 вересня 2012 року, необмежений.

Часткою 90.1% у ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал» володіє ТОВ «ОТП Фанд менеджмент Пте.Лтд» (ОТР Alarkezelo Zrt), юридична особа, яка зареєстрована відповідно до законодавства Угорщини та входить до групи компаній ОTR Bank Plc., а часткою у 9.9% володіє Банк.

Кінцевою контролюючою стороною Банківської групи є ОTR Group.

Результати роботи Банківської групи в 2017 році викладені в примітках до цієї фінансової звітності.

2. Операційне середовище та безперервність діяльності

Протягом року в макроекономічному середовищі України значних змін не трапилося. Економічне зростання було повільним. Зростання ВВП в 2017 році – 2,1%, в 2016 році -2,4 %. Волатильність обмінного курсу гривні була помірною, за винятком листопада – грудня 2017 року.

Зовнішні ризики для України в цілому знизилися. Основним економічним ризиком НБУ вважає відсутність прогресу у проведенні структурних реформ, необхідних для збереження макроекономічної стабільності та продовження програми з МВФ на фоні високих обсягів погашення зовнішніх боргів у наступних роках. Сценарій дострокового припинення програми з МВФ передбачає погіршення умов доступу на міжнародні фінансові ринки, що призведе до посилення девальваційних та інфляційних очікувань, а також до зростання ймовірності дефолту за зовнішніми державними зобов'язаннями, пік виплат за якими припадає на 2019 рік.

Прямі геополітичні ризики не зазнали суттєвих змін. Протягом останніх років Україна знаходилась у стані політичних та економічних потрясінь. У 2017 році продовжувався збройний конфлікт у деяких районах Луганської та Донецької областей.

Триває відновлення платоспроможності реального сектору економіки, де фінансовий стан компаній вже не стоїть на заваді відновленню кредитування. Водночас, банки посилили вимоги щодо оцінки платоспроможності позичальників.

Відновлення банківського кредитування розпочалося з роздрібного сегмента. Банки значно збільшують портфель кредитів фізичним особам, заохочені стрімким зростанням номінальних доходів населення після кризи.

На кінець 2017 року інфляція склала 13,7% проти 12,4% за 2016 рік. Цьому сприяло скасування державного регулювання цін на продукти харчування, підвищення мінімальних заробітних плат та пенсій без забезпечення відповідного економічного росту економіки, продовження тенденцій до підвищення тарифів для домогосподарств.

З метою усунення вірогідних інфляційних ризиків та з метою досягнення цільових орієнтирів інфляції, наприкінці 2017 року НБУ двічі підвищував облікову ставку до 14,5%.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики

Мета складання комбінованої фінансової звітності та основа бухгалтерського обліку. Цю комбіновану фінансову звітність було підготовлено у зв'язку із виконанням вимог Національного банку України відповідно до Положення НБУ № 254 від 20 червня 2012 року «Про порядок регулювання діяльності банківських груп». Цю комбіновану фінансову звітність підготовлено із використанням основи комбінування як визначено Положенням НБУ № 134 від 9 квітня 2012 року «Про порядок ідентифікації та визнання банківських груп».

Згідно з Положенням НБУ № 134 від 9 квітня 2012 року «Про порядок ідентифікації та визнання банківських груп», ця комбінована фінансова звітність формується шляхом комбінації фінансових звітностей компаній, які провадять свою діяльність в Україні та є фінансовими компаніями, а також мають спільного кінцевого акціонера разом із Банком. Станом на 31 грудня 2017 року у Банківську групу «ОТП Група» входять: АТ «ОТП Банк», ТОВ «ОТП Лізинг» та ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал».

Цю комбіновану фінансову звітність підготовлено у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ»), випущених Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку («МСБО»), які набули чинності станом на 31 грудня 2016 року.

Цю комбіновану фінансову звітність підготовлено за методом історичної вартості, за винятком оцінки за справедливою вартістю певних фінансових інструментів відповідно до Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» («МСБО 39»).

Банківська група веде свій бухгалтерський облік наступним чином:

- Банк керується нормативними вимогами щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в банківських установах України з урахуванням основних положень МСФЗ;
- підприємства, що комбінуються, керуються Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку України щодо форми подання форм звітності з урахуванням положень МСФЗ щодо порядку обліку.

Ця комбінована фінансова звітність була підготовлена на основі бухгалтерських записів, які ведуться згідно з вищезазначеними правилами, та містить коригування та рекласифікації, необхідні для приведення її у відповідність із положеннями МСФЗ. Ці коригування та рекласифікації включають певні коригування оцінки та зміни класифікації з метою відображення економічної сутності відповідних операцій, включаючи зміну класифікації певних активів та зобов'язань, доходів та витрат у відповідних статтях комбінованої фінансової звітності.

Функціональна валюта. Статті фінансової звітності кожного підприємства, що входить до складу Банківської групи, представлені у валюті, яка найкращим чином відображає економічну сутність відповідних подій та обставин, які стосуються даного підприємства (надалі – «функціональна валюта»). Функціональною валютою цієї комбінованої фінансової звітності є українська гривня. Комбінована фінансова звітність представлена у тисячах українських гривень, якщо не зазначено інше.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Взаємозалік. Фінансові активи та фінансові зобов'язання взаємно зараховуються, а чисті суми відображаються у комбінованому звіті про фінансовий стан лише тоді, коли існує юридично закріплене право на взаємне зарахування визнаних сум та існує намір погасити їх на нетто-основі, або одночасно реалізувати актив та погасити зобов'язання. Доходи і витрати не підлягають взаємозаліку у комбінованому звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи, за виключенням випадків коли це вимагається або дозволяється будь-яким стандартом бухгалтерського обліку або тлумаченням, причому такі випадки окремо розкриваються в обліковій політиці Банківської групи. При обліку передачі фінансового активу, яка не веде до припинення визнання такого активу, Банківська група не згортає переданий актив та пов'язане з ним зобов'язання.

Основні принципи облікової політики викладені нижче.

Основа комбінації. Дана комбінована фінансова звітність включає фінансову звітність підприємств, що здійснюють діяльність в Україні, знаходяться під спільним контролем кінцевого акціонера. Перелік підприємств, що комбінуються, представлено у Примітці 1.

Контроль досягається тоді, коли контролююча сторона:

- має владні повноваження щодо об'єкта інвестування;
- зазнає ризиків або має права щодо змінних результатів діяльності об'єкта інвестування; та
- має здатність використовувати свої владні повноваження щодо об'єкта інвестування для впливу на свої результати.

Фінансова звітність підприємств, що комбінуються, включається у комбіновану фінансову звітність Банківської групи з дати, коли кінцева контролююча сторона отримує контроль над підприємством, та припиняється, коли вона втрачає контроль над підприємством.

У фінансову звітність підприємств, що комбінуються, вносяться коригування для приведення їхньої облікової політики у відповідність до облікової політики Банківської групи.

При підготовці комбінованої фінансової звітності всі операції, залишки за розрахунками, а також доходи і витрати, які виникли у результаті операцій між підприємствами Банківської групи, виключаються.

Комбінована фінансова звітність була підготовлена на такій основі:

- активи, зобов'язання, прибутки або збитки підприємств, що входять до Банківської групи, були агреговані у всіх періодах, що надаються.
- всі операції та залишки по операціях між підприємствами Банківської групи були виключені.
- всі операції та залишки за операціями з підприємствами, що знаходяться під контролем кінцевих акціонерів, але не входять до Банківської групи, класифікуються як операції з пов'язаними сторонами.
- капітал був агрегований так як і активи та зобов'язання. Відповідно, залишок нерозподіленого прибутку Банківської групи, представляє собою нерозподілений прибуток підприємств, що входять до Банківської групи.

Визнання та оцінка фінансових інструментів. Банківська група визнає фінансові активи та зобов'язання у своєму комбінованому звіті про фінансовий стан тоді, коли вона стає стороною контрактних зобов'язань стосовно даного інструменту. Операції зі звичайного придбання та реалізації фінансових активів та зобов'язань визнаються з використанням обліку за датою розрахунку. Усі інші операції з придбання або продажу фінансових інструментів визнаються тоді, коли суб'єкт господарювання стає стороною договору про придбання фінансового інструменту.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Згідно з положеннями МСБО 39, фінансові активи класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, кредити надані і дебіторська заборгованість, інвестиції, утримувані до погашення, або інвестиції, наявні для продажу.

Фінансові активи та зобов'язання первісно визнаються за справедливою вартістю плюс, у випадку якщо фінансовий актив чи фінансове зобов'язання визнаються не за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, понесені витрати на проведення операції, які безпосередньо стосуються придбання або випуску даного фінансового активу або фінансового зобов'язання.

В подальшому фінансові активи та зобов'язання відображаються за справедливою вартістю, первісною вартістю або амортизованою вартістю залежно від їх класифікації.

Облікова політика щодо подальшої переоцінки фінансових інструментів розкривається нижче у відповідних розділах основних принципів облікової політики.

Основні методи оцінки фінансових інструментів

Справедлива вартість. Справедлива вартість визначається як ціна, яка була б отримана у результаті продажу активу або сплачена у результаті передачі зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки, незалежно від того, чи ця ціна безпосередньо спостерігається на ринку або оцінена із використанням іншої методики оцінки. Під час оцінки справедливої вартості активу або зобов'язання Банківська Група бере до уваги характеристики відповідного активу або зобов'язання так, якби учасники ринку враховували ці характеристики під час визначення ціни активу або зобов'язання на дату оцінки. Справедлива вартість для цілей оцінки та/або розкриття у цій комбінованій фінансовій звітності визначається на такій основі, за виключенням операцій оренди, які входять у сферу застосування МСБО 17 «Оренда», та оцінок, які мають певну схожість зі справедливою вартістю, але не є справедливою вартістю, такі як чиста вартість реалізації згідно з МСБО 2 «Запаси» або вартість під час використання згідно з МСБО 36 «Зменшення корисності активів».

Окрім того, для цілей комбінованої фінансової звітності оцінки справедливої вартості розподіляються за категоріями на Рівні 1, 2 або 3 у залежності від того, наскільки вхідні дані, використані для оцінок справедливої вартості, піддаються спостереженню, і важливості таких вхідних даних для оцінки справедливої вартості у цілому, які можна викласти таким чином:

- вхідні дані Рівня 1 являють собою ціни котирування (без коригування) на активних ринках на ідентичні активи або зобов'язання, до яких Банківська група може мати доступ на дату оцінки;
- вхідні дані Рівня 2 являють собою вхідні дані (окрім цін котирування, віднесених до Рівня 1), які можна спостерігати для активу чи зобов'язання, прямо або опосередковано; та
- вхідні дані Рівня 3 являють собою вхідні дані для активу чи зобов'язання, яких немає у відкритому доступі.

Первісна вартість. Це сума сплачених грошових коштів чи їх еквівалентів, або справедлива вартість інших ресурсів, наданих для придбання активу на дату придбання, яка включає витрати на проведення операції. Оцінка за первісною вартістю застосовується до інвестицій в інструменти капіталу, які не мають ринкових котирувань і справедлива вартість яких не може бути достовірно визначена.

Витрати на проведення операції. Витрати, притаманні придбанню, випуску або вибуттю фінансового активу чи зобов'язання і які не були б понесені, якби операція не відбулася. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими інструментами, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Амортизована вартість. Це сума, за якою фінансовий актив чи зобов'язання оцінюється під час первісного визнання, мінус виплати основної суми, плюс нараховані відсотки, плюс (або мінус) накопичена амортизація різниці між первісною вартістю та сумою погашення із застосуванням методу ефективної процентної ставки, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості внаслідок знецінення.

Метод ефективної процентної ставки. Метод обчислення амортизованої вартості фінансового активу або фінансового зобов'язання та розподілу процентних доходів чи витрат на відповідний період.

Ефективна процентна ставка. Це ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх збитків, пов'язаних із наданням кредитів) дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструменту, або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну, до чистої балансової вартості фінансового активу або фінансового зобов'язання.

Прибутки та збитки від подальшої оцінки. Прибуток або збиток в результаті зміни справедливої вартості фінансового інструмента, класифікованого як фінансовий інструмент за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, визнається у прибутку або збитку.

Прибуток або збиток від зміни справедливої вартості фінансового активу, наявного для продажу, визнається безпосередньо в інших сукупних доходах (за винятком збитків від зменшення корисності і прибутків та збитків від курсових різниць по боргових фінансових інструментах, наявних для продажу) до моменту припинення визнання цього активу, коли кумулятивний прибуток або збиток, що раніше був визнаний в інших сукупних доходах, визнається у прибутку або збитку. Проценти, пов'язані з фінансовим активом, наявним для продажу, визнаються у прибутку або збитку у тому періоді, в якому вони були зароблені, і розраховуються за методом ефективної процентної ставки.

Прибуток або збиток від фінансових активів та зобов'язань, відображених за амортизованою вартістю, визнається у прибутку або збитку періоду, в якому відбувається припинення визнання фінансового активу чи фінансового зобов'язання або зменшується його корисність, а також у процесі амортизації.

Припинення визнання фінансових активів та зобов'язань

Фінансові активи. Фінансовий актив (або, коли застосовується, частина фінансового активу або частина групи аналогічних фінансових активів) припиняє визнаватися, коли:

- припиняють свою дію контрактні права на отримання грошових потоків від даного фінансового активу;
- Банківська група передала свої права на отримання грошових потоків від активу або зберегла право на отримання грошових потоків від активу, але взяла на себе зобов'язання сплатити їх у повному обсязі без суттєвої затримки третій стороні на основі договору про передачу; та
- Банківська група або (а) передала усі істотні ризики та винагороди від володіння активом, або (б) не передала і не зберегла усі істотні ризики та винагороди від володіння активом, а передала контроль над активом.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Фінансовий актив припиняє визнаватися, коли він був переданий і така передача кваліфікується як припинення визнання. Передача вимагає, щоб Банківська група або: (а) передала контрактні права на отримання грошових потоків від даного активу; або (б) зберегла право на отримання грошових потоків від активу, але взяла на себе зобов'язання сплатити їх третій стороні. Після такої передачі Банківська група здійснює оцінку того, наскільки вона зберегла ризики та винагороди від володіння переданим активом. Якщо усі істотні ризики та винагороди були збережені, актив залишається у комбінованому звіті про фінансовий стан. Якщо усі істотні ризики та винагороди були передані, актив припиняє визнаватися. Якщо усі істотні ризики та винагороди не були ні збережені, ні передані, Банківська група здійснює оцінку на предмет того, чи зберегла вона контроль над цим активом. Якщо вона не зберегла контролю над активом, то такий актив припиняє визнаватися. У випадках, коли Банківська група зберігає контроль над активом, вона продовжує визнавати його пропорційно до своєї участі у даному активі.

Фінансові зобов'язання. Фінансове зобов'язання припиняє визнаватися, коли воно виконане, анульоване або минає строк його дії.

У випадку коли існуюче фінансове зобов'язання замінюється на інше від того самого кредитора на суттєво інших умовах, або в умови існуючого зобов'язання вносяться істотні коригування, то така заміна або коригування вважаються припиненням визнання первісного зобов'язання та визнанням нового зобов'язання, а різниця відповідної балансової вартості визнається у комбінованому звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи.

Грошові кошти та їхні еквіваленти. Грошові кошти та рахунки у Національному банку України для цілей складання комбінованого звіту про фінансовий стан включають готівку в касі та залишки на кореспондентських та строкових депозитних рахунках у Національному банку України. Для цілей складання комбінованого звіту про рух грошових коштів до грошових коштів та їх еквівалентів включають активи, які можуть бути вільно конвертовані у відповідну суму грошових коштів протягом короткого періоду часу, а саме: готівку в касі, необмежені у використанні залишки на кореспондентських рахунках у Національному банку України, кошти розміщені в банках та угоди зворотнього продажу з первісним строком погашення до 90 днів, за виключенням гарантійних депозитів та інших обмежених у використанні залишків на рахунках. При складанні комбінованого звіту про рух грошових коштів сума обов'язкового мінімального резерву, який депонується у Національному банку України, не включається до еквівалентів грошових коштів через існуючі обмеження щодо його використання.

Кошти в банках. У процесі своєї звичайної господарської діяльності Банківська група надає кошти або розміщує депозити в інших банках на різні строки. Кошти, надані банкам з фіксованими термінами погашення, згодом оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Кошти, які не мають фіксованих термінів погашення, обліковуються за амортизованою вартістю відповідно до очікуваних дат погашення таких активів. Суми, розміщені в банках, обліковуються за вирахуванням будь-якого резерву на покриття збитків від знецінення.

Кредити клієнтам. Кредити клієнтам являють собою фінансові активи, які не є похідними фінансовими інструментами, з фіксованими або такими, що можуть бути визначені, платежами, які не котируються на активному ринку, за виключенням активів, які класифікуються як інші категорії фінансових активів.

Кредити, надані Банківською групою, первісно визнаються за справедливою вартістю з урахуванням відповідних витрат на проведення операції, які безпосередньо стосуються придбання або створення таких фінансових активів. У випадку, коли справедлива вартість наданої компенсації відрізняється від справедливої вартості кредиту, наприклад, якщо кредит наданий за ставкою, нижчою за ринкову, різниця між справедливою вартістю наданої компенсації та справедливою вартістю кредиту визнається у складі комбінованого звіту про прибутки і збитки та інші сукупні доходи. У подальшому кредити відображаються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Кредити клієнтам, відображаються за вирахуванням будь-якого резерву на покриття збитків від знецінення.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Списання кредитів. Кредити списуються за рахунок резерву на покриття збитків від знецінення у випадку неможливості їх повернення, включаючи випадки вилучення забезпечення за неплатежі. Кредити списуються після того, як керівництво використало усі наявні у нього можливості для повернення суми заборгованості перед Банківською групою, та після того, як Банківська група реалізувала все заставне майно, яке є у неї в наявності, і суд прийняв відповідне рішення. Подальше відшкодування раніше списаних сум включається до складу інших доходів.

Реструктуризація кредитної заборгованості. Проводиться Банківською групою по можливості, замість звернення щодо стягнення застави, з метою запобігання погіршенню якості кредитного портфелю та створення сприятливих умов для виконання боргових зобов'язань позичальниками.

Реструктуризація передбачає використання наступних методів у різних комбінаціях та послідовності, до яких відносяться: зміна графіку погашення основної суми та процентів по кредиту; зміна номінальної процентної ставки за кредитом; зміна кінцевої дати погашення кредиту (продовження); капіталізація простроченої суми по кредиту; капіталізація строкових та прострочених відсотків; зміна валюти кредитної заборгованості; переуступка або переведення заборгованості по кредиту.

При проведенні реструктуризації однією з головних вимог є дотримання принципу незмінності дохідності (правило рівності NPV*), згідно якого дохідність кредитної операції до та після реструктуризації повинна залишатися на незмінному рівні. За умови дотримання зазначеного принципу зміна графіку та форми погашення кредиту (у т.ч. надання відстрочення терміну погашення), а також зміна номінальної процентної ставки не призводять до коригування балансової вартості кредитної заборгованості при реструктуризації. Керівництво постійно аналізує реструктуризовані кредити з тим, щоб оцінити можливість здійснення позичальниками майбутніх платежів по відсотках та основній сумі заборгованості за кредитом.

Непродуктивні кредити. Кредитам надається статус непродуктивних, коли не виконуються зобов'язання із виплати процентів або основної суми кредиту і подальше відшкодування процентних доходів є сумнівним. Керівництво Банківської групи приймає рішення щодо надання кредиту статусу непродуктивного і початку процесу його відшкодування у судовому порядку.

Договори РЕПО і зворотного РЕПО. Цінні папери, продані за угодами про зворотний викуп (РЕПО), обліковуються як забезпечені операції фінансування, при цьому цінні папери, продані за договорами РЕПО, продовжують відображатися у комбінованому звіті про фінансовий стан, а зобов'язання контрагента включається до сум виплат за операціями РЕПО у складі коштів в банках або рахунків клієнтів залежно від ситуації. Різниця між ціною продажу і ціною зворотного викупу являє собою витрати на виплату процентів і визнається у прибутку або збитку протягом строку дії угоди про зворотний викуп за методом ефективної процентної ставки. Цінні папери, придбані за угодами про зворотний продаж («зворотне РЕПО»), обліковуються як суми до отримання за операціями зворотного продажу у складі коштів у банках або кредитів клієнтам залежно від ситуації. Різниця між ціною придбання та ціною продажу являє собою процентний дохід і визнається у прибутку або збитку протягом строку дії угоди про зворотний продаж за методом ефективної процентної ставки. Якщо активи, придбані за угодою про зворотний продаж, продаються третім особам, зобов'язання щодо повернення цінних паперів обліковується як зобов'язання і оцінюється за справедливою вартістю.

* NPV (Net Present Value) – Чиста приведена вартість (амортизована вартість) фінансового інструменту, обчислена за методом ефективної процентної ставки.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Резерв на покриття збитків від знецінення фінансових активів. Банківська група обліковує збитки від знецінення фінансових активів, коли існує об'єктивне свідчення того, що фінансовий актив або група фінансових активів знецінились. Збитки від знецінення фінансових активів, які відображаються за амортизованою вартістю, визначаються як різниця між балансовою вартістю та теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків (без урахування майбутніх кредитних збитків), які дисконтовані за первісною ефективною процентною ставкою для фінансового активу. За фінансовими активами, забезпеченими заставою, розрахунок теперішньої вартості майбутніх потоків відображає грошові потоки, що можуть виникнути в результаті звернення стягнення на предмет застави незалежно від ймовірності звернення стягнення на предмет застави. Якщо у подальшому періоді сума збитку від знецінення зменшується, і це зменшення можна об'єктивно віднести до події, яка відбувається після визнання знецінення, то раніше визнаний збиток від знецінення сторнується.

Визначення суми збитків від знецінення відбувається на основі аналізу ризику фінансових активів та відображає суму, яка, на думку керівництва, достатня для покриття понесених збитків. Резерви створюються у результаті індивідуальної оцінки ризику фінансових активів, які окремо являють собою суттєві суми, та індивідуальної або колективної (групової) оцінки фінансових активів, суми яких окремо не є суттєвими.

Майбутні грошові потоки в групі фінансових активів, колективно оцінюваних на предмет знецінення, розраховуються на основі передбачених договорами грошових потоків від активів та досвіду керівництва стосовно змін суми простроченої заборгованості позичальників, об'єднаних у групи на основі схожих характеристик кредитного ризику. З метою визначення того, яка сума відшкодування може бути отримана за групою фінансових активів з урахуванням накопиченого досвіду, історичні дані коригуються на існуючі умови, які не враховувались у попередніх періодах, а умови, які існували в минулому і які не існують на даний момент, виключаються.

Збитки від знецінення визнаються у складі комбінованого прибутку або збитку по мірі їх виникнення у результаті однієї або декількох подій, що настали після первісного визнання активу («збиткових подій»), а загальна сума збитків від знецінення вираховується із суми активів, відображеної у комбінованому звіті про фінансовий стан. Фактори, які Банківська група враховує при визначенні того, чи є у неї об'єктивні свідчення понесення збитку від знецінення фінансових активів, включають інформацію щодо показників ліквідності та платоспроможності, інших фінансових показників та рівня операційного та фінансового ризику діяльності позичальників, дебіторів або емітентів, порушення умов договору щодо сплати відсотків та основної суми боргу, ймовірність банкрутства чи фінансової реорганізації, рівні та тенденції непогашення у строк за аналогічними фінансовими активами, загальнодержавні та місцеві економічні тенденції та умови, а також справедливую вартість забезпечення і гарантій. Ці та інші фактори, окремо або разом, на думку керівництва, надають об'єктивні свідчення того, що збиток від знецінення фінансового активу або групи фінансових активів був понесений. Основними критеріями, які враховуються при визначенні знецінення фінансових активів, є їх прострочений статус та можливість реалізації відповідного забезпечення.

Для фінансових активів, які відображаються за собівартістю, збитки від знецінення визначаються як різниця між балансовою вартістю фінансового активу і теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків, дисконтованих за поточною ринковою ставкою прибутку для аналогічного фінансового активу. Такі збитки від знецінення не сторнуються.

Банківська група обліковує збитки від знецінення фінансових активів, що оцінюються за амортизованою вартістю з використанням рахунку резерву, а фінансові активи, які оцінюються за собівартістю, шляхом прямого списання.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням. Банківська група бере на себе зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, в тому числі, зобов'язання з надання кредитів, зобов'язання, пов'язані з виданими фінансовими гарантіями, акредитивами тощо. Фінансові гарантії являють собою зобов'язання здійснити виплати в якості компенсації збитку, що виникає у випадку неспроможності клієнта виконати свої зобов'язання перед третіми особами за первісними або модифікованими умовами боргового зобов'язання. Видані фінансові гарантії спочатку визнаються за справедливою вартістю, яка підтверджується сумою отриманої комісії. У подальшому вони оцінюються за вартістю, більшою із: а) суми, визнаної як оціночні витрати, необхідні для погашення зобов'язання, визначені згідно з МСБО 37 «Резерви, умовні зобов'язання та умовні активи» або б) первісно визнаної суми отриманої комісії за вирахуванням накопиченої амортизації, визнаної у доходах за прямолінійним методом, в залежності від того, яка із вказаних сум є більшою. Зобов'язання з кредитування, як зобов'язання надати кредит на визначених умовах, оцінюються відповідно до МСБО 37 «Резерви, умовні зобов'язання та умовні активи».

Інвестиції, наявні для продажу. Інвестиції, наявні для продажу є непохідними фінансовими активами, які визначені як наявні для продажу або не класифіковані як (а) кредити та дебіторська заборгованість, (б) утримувані до погашення, або (в) фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Інвестиції, наявні для продажу, являють собою інвестиції у боргові інструменти та капітал, які передбачається утримувати протягом невизначеного періоду часу, і які можуть бути продані для покриття потреб ліквідності, або внаслідок змін процентних ставок та ринкових цін. Такі інвестиції обліковуються за справедливою вартістю. Прибутки або збитки від переоцінки інвестицій, наявних до продажу, до справедливої вартості відображаються у інших сукупних доходах, за виключенням збитків від знецінення та прибутків до тих пір, поки вони не будуть реалізовані, коли кумулятивний прибуток або збиток, первісно визнаний в інших сукупних доходах, виключається з капіталу та відноситься на прибуток або збиток за рік. При цьому процентні доходи, розраховані за методом ефективної процентної ставки, відображаються у складі прибутку або збитку.

Для визначення справедливої вартості інвестицій, наявних для продажу, Банківська група використовує ринкові котирування. Якщо активний ринок для таких інвестицій відсутній, Банківська група визначає справедливу вартість, використовуючи методи оцінки. Методи оцінки включають використання останніх ринкових операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами, посилання на поточну справедливу вартість іншого, практично ідентичного інструменту, дисконтування грошових потоків та інші відповідні методи.

У разі наявності методу оцінки, який зазвичай використовують учасники ринку для визначення ціни даного інструменту, та коли існують підтвердження, що цей метод забезпечує достовірне визначення цін, одержаних при фактичному проведенні ринкових операцій, Банківська група застосовує цей метод.

Коли існують об'єктивні свідчення того, що фінансові активи, наявні для продажу, знецінилися, кумулятивний збиток, який раніше був визнаний у складі інших сукупних доходів, вилучається із капіталу і визнається у складі прибутку або збитку. При цьому кумулятивний збиток розраховується як різниця між вартістю придбання (зменшена на суму виплат основного боргу та амортизації) та поточною справедливою вартістю, зменшеною на збитки від знецінення, визнані в прибутку або збитку.

Сторнування збитків від знецінення боргових інструментів, яке можна об'єктивно віднести до події, яка сталася після знецінення, визнаного у складі прибутку або збитку, відображається у комбінованому звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи за період. Сторнування збитків від знецінення інструментів капіталу у комбінованому звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи не здійснюється.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Торгові цінні папери. Фінансовий актив класифікується як утримуваний для торгівлі, коли:

- він був придбаний, переважно, для продажу у найближчому майбутньому; або
- після первісного визнання він є частиною портфеля ідентифікованих фінансових інструментів, якими Банківська група управляє спільно і стосовно яких існує недавня фактична історія отримання короткострокових прибутків; або
- він є похідним фінансовим інструментом, який не визначений як такий і не є фактично інструментом хеджування.

Торгові цінні папери, відображаються за справедливою вартістю, причому будь-які прибутки або збитки, які виникають у результаті переоцінки, визнаються у складі прибутку або збитку. Чистий прибуток або збиток, визнаний у складі прибутку або збитку, включає суму будь-яких дивідендів або процентів, отриманих від фінансового активу, і включається у статтю інших прибутків та збитків та процентних доходів, відповідно, у комбінованому звіті про прибутки або збитки та інші сукупні доходи.

Для визначення справедливої вартості торгових цінних паперів Банківська група використовує ринкові котирування. Якщо активний ринок для таких інвестицій відсутній, Банківська група визначає справедливую вартість, використовуючи методи оцінки.

Методи оцінки включають використання останніх ринкових операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами, посилання на поточну справедливую вартість іншого, практично ідентичного інструменту, дисконтування грошових потоків та інші відповідні методи.

У разі наявності методу оцінки, який зазвичай використовують учасники ринку для визначення ціни даного інструменту, та коли існують підтвердження, що цей метод забезпечує достовірне визначення цін, одержаних при фактичному проведенні ринкових операцій, Банківська група застосовує цей метод.

Інвестиції, утримувані до погашення. Це непохідні фінансові активи, які мають визначені або фіксовані суми платежів та фіксовані дати погашення, які Банківська група має безсумнівний намір та здатність утримувати до їхнього погашення. Інвестиції, утримувані до погашення, оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки процента, за вирахуванням будь-якого знецінення.

Якщо Банківська група змушена була продати або змінити класифікацію більшої за несуттєву частку утримуваних до погашення інвестицій до закінчення терміну погашення (за виключенням певних спеціальних обставин), то для всієї категорії необхідно змінити класифікацію на інвестиції, наявні для продажу. Більше того, Банківській групі буде заборонено класифікувати будь-які фінансові активи як утримувані до погашення протягом наступних двох років.

Кошти банків та інших фінансових установ, рахунки клієнтів та субординований борг. Кошти банків та інших фінансових установ, рахунки клієнтів та субординований борг первісно визнаються за справедливою вартістю. У подальшому суми таких зобов'язань відображаються за амортизованою вартістю, а будь-яка різниця між чистими надходженнями та вартістю погашення визнається у комбінованому звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи протягом періоду дії відповідних запозичень із використанням методу ефективної процентної ставки.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Фінансова оренда. Це оренда, за умовами якої відбувається передача всіх істотних ризиків та винагород, пов'язаних з володінням активом, причому право власності на об'єкт оренди може як перейти орендарю, так і залишитись у орендодавця. Визначення того, чи є оренда фінансовою чи операційною, залежить від сутності операції, а не від форми договору. Оренда класифікується як фінансова у випадку коли:

- за умовами оренди володіння активом передається орендарю в кінці строку оренди;
- орендар має можливість придбати актив за ціною, яка, як очікується, буде значно нижчою за справедливую вартість на дату реалізації цієї можливості, і на початку строку оренди існує обґрунтована впевненість у тому, що така можливість буде реалізована;
- строк оренди становить більшу частину строку корисного використання активу, навіть у випадку коли право власності не передається;
- на початок строку оренди теперішня вартість мінімальних орендних платежів дорівнює практично всій справедливій вартості орендованого активу; та
- орендовані активи належать до таких спеціалізованих активів, що лише орендар може використати їх, не здійснюючи значних модифікацій.

Банківська група як орендодавець. Банківська група як орендодавець визнає активи за угодами про фінансову оренду у комбінованому звіті про фінансовий стан та подає їх як заборгованість клієнтів, первісно оцінює їх у сумі, яка дорівнює сумі чистої інвестиції в оренду. У подальшому визнання фінансових доходів відбувається на основі моделі, яка відображає постійну періодичну ставку прибутку від чистої інвестиції Банківської групи у фінансову оренду.

Банківська група не проводила операції фінансового лізингу в якості орендаря ні в звітному році, ні в попередніх періодах.

Основні засоби та нематеріальні активи. Основні засоби та нематеріальні активи відображаються за первісною історичною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-якого визнаного збитку від знецінення.

Історична вартість основних засобів складається з їх первісної вартості з урахуванням усіх витрат, пов'язаних з придбанням, доставкою, монтажем і введенням в експлуатацію зазначених активів.

Усі нематеріальні активи Банківської групи мають кінцевий термін використання і включають переважно програмне забезпечення та ліцензії на право користування програмними продуктами.

Сума амортизації нараховується на балансову вартість основних засобів та нематеріальних активів з метою поступового списання активів протягом очікуваного строку їх корисного використання. Вона розраховується з використанням прямолінійного методу за такими встановленими річними ставками:

Будинки та споруди	5%-6.7%
Транспортні засоби	16.7%
Меблі	5.6%-10%
Офісне обладнання	6.5%-20%
Комп'ютерне обладнання	6.7%-33%
Побутове обладнання	10%-20%
Інші основні фонди	6%-25%
Нематеріальні активи	3.33%-100%

В 2017 році строки корисного використання основних засобів та нематеріальних активів переглядалися, терміни експлуатації було приведено у відповідності до Податкового Кодексу України.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Покращення орендованого майна амортизується протягом строку дії оренди або терміну корисного використання відповідного орендованого активу, в залежності від того, який з них коротший. Витрати на ремонт та відновлення активів нараховуються у тому періоді, в якому вони понесені, та включаються до статті операційних витрат, якщо вони не підлягають капіталізації.

Витрати на поліпшення об'єктів основних засобів, що призводять до збільшення первісно очікуваних вигід від їх використання, збільшують первісну або переоцінену вартість цих об'єктів. Витрати на ремонт та обслуговування основних засобів визнаються в періоді їх здійснення в складі витрат Банківської групи.

Об'єкт основних засобів та нематеріальних активів припиняє визнаватися після вибуття або коли більше не очікується отримання майбутніх економічних вигід від продовження використання цього активу.

Результат від реалізації основних засобів, який розраховується як різниця між сумою отриманих коштів і балансовою вартістю активів, визнається у комбінованому звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи.

Незавершене будівництво в обліку відображається за первісною вартістю. Після завершення будівництва активи включаються до класу будівель і споруд за первісною вартістю. Незавершене будівництво не амортизується до того часу, доки актив не буде готовий до використання.

Балансова вартість основних засобів та нематеріальних активів переглядається на кожну звітну дату з метою визначення можливого перевищення балансової вартості над вартістю відшкодування. Якщо балансова вартість активів перевищує очікувану вартість відшкодування, вона знижується до вартості відшкодування.

Сума відшкодування являє собою більшу з двох величин: справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж та вартості при використанні. Знецінення визнається у відповідному періоді та включається до статті операційних витрат. Після визнання збитку від знецінення, амортизація основних засобів та нематеріальних активів систематично коригується в майбутніх періодах з метою врахування переглянутої балансової вартості активів, за вирахуванням їхньої ліквідаційної вартості (якщо така існує), протягом залишку терміну їхнього корисного використання.

Інвестиційна нерухомість. Необоротні активи класифікуються як інвестиційна нерухомість, якщо вони є нерухомістю (землею, будівлею чи частиною будівлі або їх поєднанням), яка утримується Банківською групою з метою отримання лізингових (орендних) платежів або збільшення вартості капіталу чи для досягнення обох цілей. Під час первісного визнання інвестиційної нерухомості Банківська група оцінює та відображає її в бухгалтерському обліку за первісною вартістю, яка включає ціну придбання цієї нерухомості та всі витрати, що безпосередньо пов'язані з її придбанням. Витрати на поточне обслуговування, ремонт та утримання об'єкта інвестиційної нерухомості відносяться на прибуток або збиток під час їх здійснення.

Після первісного визнання об'єкта інвестиційної нерухомості, подальшу його оцінку Банківська група здійснює за первісною вартістю з урахуванням накопиченої амортизації та втрат від зменшення корисності.

Метод амортизації всіх об'єктів (крім земельної ділянки) – пряmlinійний, ставка амортизації – 5%-6,7%, строк корисного використання для будинків – 20 років, для споруд – 15 років. Вартість земельної ділянки не підлягає амортизації.

В 2017 році строки корисного використання інвестиційної нерухомості переглядалися, та затверджено терміни у відповідності до Податкового Кодексу України.

Інші активи. Інші активи відображаються за вартістю придбання за вирахуванням збитків від зменшення корисності, за винятком стягнутої застави.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Стягнута застава оцінюється за меншою з двох вартостей: за фактичною вартістю або за чистою вартістю реалізації. Фактична вартість включає витрати на придбання, виробничі та інші витрати, понесені на доставку запасів до теперішнього місцезнаходження та на приведення їх у теперішній стан. Чиста вартість реалізації представляє собою оцінену ціну продажу в ході звичайної діяльності за вирахуванням оцінених витрат на завершення виробництва та реалізацію.

Похідні фінансові інструменти. У ході звичайної господарської діяльності Банківська група укладає різноманітні договори похідних фінансових інструментів, включаючи форвардні договори та свопи, призначені для управління валютним ризиком та ризиком ліквідності, а також для цілей торгівлі. Похідні фінансові інструменти, укладені Банківською групою, не призначені для хеджування і не кваліфікуються для обліку хеджування. Похідні фінансові інструменти спочатку відображаються за справедливою вартістю на дату укладення договору і в подальшому переоцінюються до справедливої вартості на кожну звітну дату. Похідні фінансові інструменти відображаються як активи, коли їхня справедлива вартість має позитивне значення, і як зобов'язання, коли від'ємне. Похідні фінансові інструменти включаються до складу інших активів або інших зобов'язань у комбінованому звіті про фінансовий стан. Прибутки та збитки, які виникають від цих інструментів, включаються до складу інших доходів у комбінованому звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи.

Оподаткування. Витрати з податку на прибуток представляють собою суму витрат з поточного та відстроченого податків.

Витрати за поточним податком на прибуток базуються на оподаткованому прибутку за рік. Оподатковуваний прибуток відрізняється від фінансового прибутку до оподаткування, відображеного у комбінованому звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи, оскільки не включає статей доходів або витрат, які оподатковуються або відносяться на витрати в інші роки, а також виключає статті, які ніколи не оподатковуються і не відносяться на витрати в цілях оподаткування. Витрати Банківської групи за поточними податками розраховуються з використанням податкових ставок, які діяли протягом звітного періоду.

Відстрочений податок на прибуток. Це податок, який, як очікується, повинен бути сплачений або відшкодований за різницями між балансовою вартістю активів та зобов'язань у комбінованій фінансовій звітності та відповідною податковою базою, яка використовується при розрахунках оподаткованого прибутку та обліковується за методом балансових зобов'язань. Відстрочені податкові зобов'язання, як правило, визнаються по відношенню до всіх оподатковуваних тимчасових різниць, а відстрочені податкові активи визнаються з урахуванням ймовірності отримання у майбутньому оподаткованого прибутку, за рахунок якого можуть бути реалізовані тимчасові різниці, які відносяться на витрати. Такі активи і зобов'язання не визнаються, якщо тимчасові різниці виникають у результаті гудвілу або внаслідок первісного визнання (крім випадків об'єднання компаній) інших активів та зобов'язань у рамках операції, яка не впливає на розмір податкового чи бухгалтерського прибутку.

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну звітну дату та зменшується у тій мірі, в якій більше не існує ймовірності того, що буде отриманий оподатковуваний прибуток, якого буде достатньо для повного або часткового відшкодування такого активу.

Відстрочені податкові зобов'язання відображаються з урахуванням тимчасових різниць, що стосуються дочірніх підприємств, за винятком випадків, коли Банківська група має можливість контролювати терміни відновлення тимчасових різниць, і існує висока ймовірність того, що дана різниця не буде відновлена в осяжному майбутньому. Відстрочені податкові активи дочірніх підприємств визнаються за умови високої ймовірності отримання в майбутньому оподаткованого прибутку, достатнього для використання тимчасових різниць, і очікування того, що вони будуть реалізовані в найближчому майбутньому.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Відстрочений податок визнається у комбінованому звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи, крім тих випадків коли він пов'язаний зі статтями, які безпосередньо відносяться до статей капіталу, при цьому відстрочений податок також визнається у складі капіталу.

Відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання з податку на прибуток взаємно заліковуються та відображаються згорнуто у комбінованому звіті про фінансовий стан, коли:

- Банківська група має юридично закріплене право погасити поточні податкові активи з податку на прибуток за рахунок поточних податкових зобов'язань; та
- відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання з податку на прибуток відносяться до податку на прибуток, який стягується одним і тим самим податковим органом з одного і того самого податкового суб'єкта.

В Україні також існують інші податки, якими обкладається діяльність Банківської групи. Ці податки включені як компонент операційних витрат у комбінованому звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи.

Чисті активи, що належать власникам інвестиційних сертифікатів. Вартість чистих активів, що належать власникам інвестиційних сертифікатів пайових інвестиційних фондів, визначається як різниця між вартістю активів та зобов'язаннями пайових інвестиційних фондів на дату її визначення.

Власники інвестиційних сертифікатів пайових інвестиційних фондів мають однакові права згідно із Регламентами фондів, у тому числі право на:

- викуп своїх паїв у пропорційній частці на основі вартості чистих активів фондів, яка припадає на пай на дату викупу;
- отримання доходів, які підлягають розподілу;
- участь у розподілі активів у випадку припинення діяльності та ліквідації фонду.

Цілями фондів з питань управління капіталом є наступні:

- вкладати капітал в інвестиції у відповідності до характеристики, ризиків та очікуваного прибутку, зазначених у проспекті емісії;
- отримувати надійний прибуток, забезпечуючи захист капіталу за рахунок інвестування у диверсифіковані та збалансовані портфелі;
- підтримувати достатню ліквідність для виконання платіжних зобов'язань Фондів та запитів на викуп по мірі їхнього виникнення;
- підтримувати капітал у достатньому розмірі із тим, щоб операції Фонду були економічно ефективними.

Умовні активи. Умовні активи не визнаються у комбінованому звіті про фінансовий стан, але розкриваються у примітках до комбінованої фінансової звітності у тому випадку, коли існує вірогідність надходження економічних вигод.

Умовні зобов'язання. Умовні зобов'язання не визнаються у комбінованому звіті про фінансовий стан, але розкриваються у примітках до комбінованої фінансової звітності, за виключенням випадків, коли ймовірність відтоку ресурсів у результаті погашення є незначною.

Резерви за умовними зобов'язаннями. Резерви за умовними зобов'язаннями визнаються, коли Банківська група має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, яке виникло у результаті минулих подій, і ймовірно, що для погашення цього зобов'язання потрібне використання ресурсів, котрі втілюють у собі певні економічні вигоди; причому розмір таких зобов'язань можна достовірно оцінити. Резерви за умовними зобов'язаннями оцінюються у відповідності з МСБО 37 «Резерви, умовні зобов'язання та умовні активи», який вимагає застосування оцінки та судження керівництва.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Інструменти власного капіталу. Інструмент власного капіталу це будь-який договір, що підтверджує право на залишкову частку в активах Банківської групи після вирахування всіх її зобов'язань. Інструменти капіталу, випущені Банківською групою, відображаються в сумі надходжень за ними за вирахуванням прямих витрат на їх випуск. Викуп інструментів власного капіталу Банківською групою визнається і віднімається безпосередньо з капіталу. Прибуток або збиток не відображається у комбінованому звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи при купівлі, продажу, випуску або анулюванні інструментів власного капіталу Банківської групи.

Акціонерний капітал та емісійний дохід. Внески до акціонерного капіталу визнаються за первісною вартістю. Емісійний дохід виникає при перевищенні суми внесених коштів над номінальною вартістю випущених акцій. Прибутки та збитки від реалізації власних акцій відносяться до емісійного доходу.

Дивіденди від простих акцій визнаються у складі капіталу як зменшення капіталу в тому періоді, в якому вони були оголошені. Згідно з МСБО 10 «Події після звітної дати» дивіденди, які були оголошені після дати балансу, вважаються подією після звітної дати та розкриваються відповідно.

Резерви капіталу. Резерви, відображені у складі капіталу (інших сукупних доходів) у комбінованому звіті про фінансовий стан Банківської групи, включають резерв переоцінки, який включає зміни справедливої вартості інвестицій, наявних для продажу.

Процентні доходи та витрати. Процентні доходи та витрати визнаються за методом нарахування з використанням ефективної процентної ставки. При списанні (частковому списанні) фінансового активу або групи аналогічних фінансових активів у результаті виникнення збитку від знецінення процентні доходи у подальшому визнаються за процентною ставкою, яка використовувалася для дисконтування майбутніх грошових потоків з метою визначення збитку від знецінення.

Комісійні доходи та витрати. Комісії за надання кредиту разом із відповідними прямими витратами переносяться на майбутні періоди і визнаються як коригування ефективної процентної ставки за кредитом. Комісії за управління кредитом визнаються як дохід після надання таких послуг. Усі інші комісії визнаються після надання відповідних послуг.

Витрати на утримання персоналу. Витрати на заробітну плату, внески до загальнодержавних соціальних фондів, оплачувані щорічні відпустки, виплати за листками непрацездатності, премії, а також негрошові винагороди нараховуються в тому році, у якому відповідні послуги надавалися працівниками. Банківська група згідно із законодавством України здійснює перерахування внесків (зборів) до таких загальнодержавних соціальних фондів: пенсійного, соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття та соціального страхування від нещасних випадків. Кошти, що перераховуються до загальнодержавних соціальних фондів, визнаються витратами Банківської групи в міру їх здійснення. В складі витрат на утримання персоналу відображаються витрати на формування резервів на оплату відпусток та виплату премій. Банківська група не має жодних інших зобов'язань за виплатами після звільнення працівників або інших істотних виплат, які потребують нарахування.

Операції з іноземною валютою. Комбінована фінансова звітність Банківської групи представлена в українській гривні, валюті основного економічного середовища, в якому веде свою операційну діяльність Банківська група (її функціональній валюті). Монетарні активи та зобов'язання, виражені у валютах, які відрізняються від функціональної валюти Банківської групи (іноземних валютах), перераховуються в українську гривню за відповідними офіційними курсами обміну валют, які діють на звітну дату.

Балансові активи та зобов'язання в іноземній валюті відображаються у комбінованому звіті про фінансовий стан за офіційним курсом, що діяв на дату їх виникнення, та переоцінюються за курсом на звітну дату. Операції в іноземній валюті обліковуються за курсом обміну валют, встановленим на дату проведення операції. Усі отримані прибутки та збитки, які виникають у результаті такого перерахування, включаються до складу чистого прибутку/(збитку) від операцій з іноземною валютою.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Курси обміну валют. Банківська група використовувала такі офіційні курси обміну валют на кінець року під час підготовки цієї комбінованої фінансової звітності:

	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Гривня/1 долар США	28.067223	27.190858
Гривня/1 євро	33.495424	28.422604
Гривня/1 швейцарський франк	28.618783	26.528471

Звітність за сегментами. Банківська група виділяє наступні операційні сегменти своєї діяльності: сегмент казначейських операцій, сегмент корпоративного бізнесу, сегмент середнього та малого бізнесу, сегмент роздрібного бізнесу та інші операції.

Нові і переглянуті МСФЗ.

Зміни у вказаних стандартах не призвели до впливу на фінансову звітність Банку за 2017 рік.

У поточному році такі нові і переглянуті стандарти та тлумачення були прийняті до застосування:

«Проект щодо перегляду вимог до розкриття інформації (поправки до МСБО 7 Звіт про рух грошових коштів)»: розкриття інформації про зміни у фінансових зобов'язаннях – застосовується до звітної періоду, що починається з 01 січня 2017р.

«Визнання відкладених податкових активів щодо нереалізованих збитків (правки до МСБО 12 Податки на прибуток)»: застосовується до звітної періоду, що починається з 01 січня 2017р.

«Операції з виплат на основі акцій (поправки до МСФЗ 2 Платіж на основі акцій)»: застосовується до звітної періоду, що починається з 01 січня 2017р.

Прийняття до застосування поправок до стандартів не завдало жодного впливу на фінансовий стан або показники діяльності Банківської групи, відображені у фінансовій звітності, і не призвели до будь-яких змін в обліковій політиці Банківської групи та сумах, відображених за поточний або попередні роки.

Банківська група не застосовувала таких нових і переглянутих МСФЗ, які були випущені, але іще не набули чинності:

<u>Стандарти/тлумачення</u>	Набувають чинності для річних облікових періодів, які починаються на або після
МСФЗ 15 «Доходи від реалізації за договорами з клієнтами» (та Поправки до МСФЗ 15)	1 січня 2018 року
МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»	1 січня 2018 року
Поправки до МСФЗ 2 «Платіж на основі акцій» – Класифікація та оцінка операцій із виплатами на основі акцій	1 січня 2018 року
МСФЗ 16 «Оренда»	1 січня 2019 року
КТМФЗ 22 «Операції в іноземній валюті та передоплата відшкодування»	1 січня 2018 року
Поправки до МСФЗ 4 «Застосування МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» разом із МСФЗ 4 «Страхові контракти»	1 січня 2018 року
МСБО 40 «Переведення об'єктів інвестиційної нерухомості»	1 січня 2018 року

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» (2014). Остаточний варіант МСФЗ 9, у якому містяться облікові вимоги до фінансової звітності, замінює МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка». У цьому стандарті містяться вимоги з таких питань:

- Класифікація та оцінка. Фінансові активи класифікуються з урахуванням бізнес-моделі, у рамках якої вони утримуються, та у відповідності до характеристики потоків грошових коштів за договором. Варіант МСФЗ 9 2014 року запроваджує категорію «справедливої вартості з переоцінкою через інші сукупні доходи» для певних боргових інструментів. Фінансові зобов'язання класифікуються так само, як і згідно з МСБО 39, однак, існують відмінності у вимогах, які стосуються оцінки власного кредитного ризику підприємства.
- Зменшення корисності. Варіант МСФЗ 9 2014 року запроваджує модель «очікуваного кредитного збитку» для оцінки зменшення корисності фінансових активів, таким чином більше немає необхідності настання кредитної події для визнання кредитного збитку.
- Облік хеджування. Запроваджується нова модель обліку хеджування, призначена для тіснішого узгодження із тим, як підприємства управляють своїми ризиками під час хеджування фінансовими та нефінансовими ризиками.
- Припинення визнання. Вимоги щодо припинення визнання фінансових активів та зобов'язань перенесені із МСБО 39.

Банківська Група здійснила попередні заходи щодо підготовки для впровадження стандарту МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»:

- попередню класифікацію фінансових інструментів згідно з вимогами Стандарту, що відобразиться у Звіті про фінансовий стан за наступні періоди;
- роботу щодо розробки моделей оцінки очікуваних кредитних збитків за фінансовими активами;
- попередній розрахунок оціночних резервів під очікувані кредитні збитки відповідно до вимог стандарту.

За попередніми даними Банківська Група оцінює, що у разі застосування МСФЗ 9 станом на 31 грудня 2017 року, кількісним впливом МСФЗ 9 на суму оціночних резервів буде збільшення резервів на 540 млн. грн., що не завдасть суттєвого впливу на значення економічних нормативів, зокрема, достатність регулятивного капіталу та регулятивний капітал.

МСФЗ 15 «Виручка за контрактами з клієнтами». МСФЗ 15 передбачає застосування єдиної моделі на основі п'яти принципів для усіх договорів із клієнтами.

П'ять компонентів моделі є такими:

- визначення договору з клієнтом;
- визначення зобов'язань щодо виконання у договорі;
- визначення ціни операції;
- розподіл ціни операції на всі зобов'язання, вказані у договорі;
- визнання виручки від реалізації тоді, коли (або як тільки) підприємство виконало всі зобов'язання, зазначені у договорі.

Надаються рекомендації стосовно таких тем, як момент визнання доходів від реалізації, облік змінних компенсацій, витрати на виконання та отримання договорів, а також різні пов'язані питання. Запроваджуються також нові розкриття інформації щодо доходів від реалізації.

МСФЗ 16 «Оренда». МСФЗ 16 визначає оцінку, облік, презентацію та розкриття у звітності за договорами оренди. Стандарт вимагає визнання практично всіх договорів оренди на балансі орендаря відповідно до єдиної моделі обліку, усуваючи відмінності між операційною та фінансовою орендою. Винятком є контракти з терміном дії до 12 місяців та контракти з низьким

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

значенням базового активу. Облік орендодавцем при цьому залишається практично незмінним до МСБО 7, зберігаючи поділ на операційну і фінансову оренду.

Наразі керівництво здійснює оцінку впливу від прийняття до застосування МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», МСФЗ 15 «Виручка за контрактами з клієнтами» та МСФЗ 16 «Оренда». Щодо інших стандартів та тлумачень, то, за оцінками керівництва, їх прийняття до застосування у майбутніх періодах не завдасть суттєвого впливу на комбіновану фінансову звітність Банківської групи.

Сфери застосування істотних суджень керівництва та джерела невизначеності оцінок.

При підготовці комбінованої фінансової звітності згідно з МСФЗ від керівництва вимагається робити оцінки та припущення, які впливають на відображені суми активів та зобов'язань, розкриття умовних активів та зобов'язань на звітну дату, а також відображених у звітності сум доходів і витрат протягом звітного періоду. Керівництво здійснює свої оцінки та приймає професійні судження на постійній основі. Оцінки та судження керівництва ґрунтуються на історичному досвіді та різних інших факторах, які, на їхню думку, є доцільними в даних обставинах. Незважаючи на те що оцінки базуються на інформації, яка є у керівництва щодо поточних подій та обставин, фактичні результати можуть відрізнятись від даних оцінок в залежності від різних припущень або умов. Наступні оцінки та судження вважаються найбільш важливими для відображення фінансового стану Банківської групи:

Інвестиції, утримувані до погашення. Керівництво Банківської групи розглядає інвестиції, утримувані до погашення, в контексті необхідності підтримання ліквідності і вимог до капіталу та підтверджує намір і здатність утримувати ці активи до погашення.

Резерв на покриття збитків від знецінення активів. Банківська група здійснює регулярний аналіз наданих кредитів з метою їхньої оцінки на предмет знецінення. Банківська група вважає, що облікові оцінки, які пов'язані з резервом на покриття збитків від знецінення кредитів, є основним джерелом невизначеності оцінки, оскільки (а) їм властиві зміни час від часу, тому що припущення щодо потенційних збитків, пов'язаних зі знеціненими кредитами, базуються на останній інформації щодо якості кредитного портфеля, та (б) будь-яка істотна різниця між очікуваними та фактичними збитками Банківської групи вимагатиме відображення резервів, які можуть мати суттєвий вплив на її комбіновану фінансову звітність у майбутні періоди.

Банківська група використовує професійні судження керівництва для оцінки будь-якого збитку від знецінення кредитів у випадках, коли позичальник має фінансові труднощі та в разі наявності у керівництва недостатньої кількості історичних або макроекономічних даних, пов'язаних з аналогічними позичальниками, або прогнозних даних, пов'язаних із бізнесом позичальника. Подібним чином Банківська група здійснює оцінку змін майбутніх потоків грошових коштів на основі минулих показників діяльності, минулої поведінки клієнта, даних, які піддаються спостереженню, та прогнозів, які вказують на несприятливі зміни у платіжному статусі позичальників у групі, а також загальнодержавних або місцевих економічних умов, які призводять до невиконання зобов'язань щодо активів в даній групі. Керівництво використовує оцінки на основі історичного досвіду збитків щодо активів із характеристиками кредитного ризику та об'єктивними ознаками знецінення, які є аналогічними для групи кредитів. Банківська група використовує професійні судження керівництва для коригування спостережних даних для групи кредитів, щоб відобразити поточні обставини, які не знайшли відображення у історичних даних. З огляду на економічну ситуацію, що склалася та, в першу чергу, існуюче законодавство, на думку керівництва Банківської групи, реалізація заставного майна може відбуватися протягом тривалого строку.

Суми резервів на покриття збитків від знецінення фінансових активів у комбінованій фінансовій звітності визначались на основі внутрішньої моделі для аналізу кредитного ризику та існуючих економічних та політичних умов із застосуванням професійного судження. Відповідно до наявної інформації, Банківська група відобразила переглянуті оцінки очікуваних майбутніх потоків грошових коштів у своїй оцінці знецінення. Проте, Банківська група не може передбачити

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

напевне, які зміни в умовах відбудуться в Україні і який вплив такі зміни можуть мати на достатність сум резервів на покриття збитків від знецінення фінансових активів у майбутніх періодах.

Справедлива вартість будівель та споруд, що отримані у якості забезпечення. Вартість будівель та споруд (нерухомості), що отримані у якості забезпечення кредитних операцій, визначається Банківською групою за справедливою вартістю. Оскільки станом на 31 грудня 2017 року активний ринок для певних типів будівель і споруд відсутній, а існуючі стандарти та правила оцінки майна не містять алгоритму визначення ринкової вартості в умовах кризових явищ, то фактично, при визначенні вартості заставного майна застосовується оціночна вартість, яка в більшій мірі спирається на професійну думку фахівців з оцінки, ніж на ринкові фактори. Оцінка справедливої вартості нерухомості вимагає формування суджень та застосування припущень щодо порівнянності об'єктів майна та інших факторів. Виходячи з вищевказаного, резерв під знецінення кредитів може зазнати впливу від застосування оціночної вартості заставного майна в умовах існування кризових явищ або їх наслідків. Облікові оцінки, пов'язані з оцінкою нерухомості в умовах відсутності ринкових цін, які формуються на активному ринку, є основним джерелом виникнення невизначеності оцінки, тому що: (i) їй властива висока мінливість від періоду до періоду, та (ii) визнання зміни оцінок може потенційно мати суттєвий вплив.

Первісне визнання операцій з пов'язаними сторонами. У ході звичайної діяльності Банківська група здійснює операції з пов'язаними сторонами. МСБО 39 вимагає обліковувати фінансові інструменти при початковому визнанні за справедливою вартістю. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими цінами та ставками, використовують професійне судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних фінансових інструментів та операцій з ними, у тому числі аналіз ефективної ставки та параметрів укладених угод.

Податкове законодавство. Внаслідок наявності в українському господарському, зокрема, податковому, законодавстві положень, які дозволяють більш ніж один варіант тлумачення, а також внаслідок практики, яка склалася в загалом нестабільному економічному середовищі через довільне тлумачення податковими органами різних аспектів економічної діяльності, Банківська група, можливо, буде змушена визнати додаткові податкові зобов'язання, штрафи та пеню у разі, якщо податкові органи піддадуть сумніву певне тлумачення, засноване на судженні керівництва Банківської групи. Податкові записи залишаються відкритими для перегляду податковими органами протягом трьох років.

Відстрочені податкові активи. Відстрочені податкові активи визнаються для всіх тимчасових різниць, які відносяться на податкові витрати, у тій мірі, в якій існує вірогідність отримання податкового прибутку, за рахунок якого можна реалізувати ці тимчасові різниці, які відносяться на зменшення оподаткованого прибутку. Оцінка такої вірогідності базується на прогнозі керівництва щодо майбутнього оподаткованого прибутку та доповнюється суб'єктивними судженнями керівництва.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

4. Чистий процентний дохід до формування резерву на покриття збитків від знецінення активів, за якими нараховуються проценти

Чистий процентний дохід до формування резерву на покриття збитків від знецінення активів, за якими нараховуються проценти представлений таким чином:

	Рік, який закінчився 31 грудня 2017 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
Процентні доходи		
Процентні доходи за фінансовими активами, відображеними за амортизованою вартістю:		
- процентні доходи за знеціненими активами	275,756	473,345
- процентні доходи за активами, які не знецінені	3,144,668	2,967,167
Процентні доходи за фінансовими активами, відображеними за справедливою вартістю	135,651	64,871
Всього процентних доходів	3,556,075	3,505,383
Процентні доходи за фінансовими активами:		
Процентні доходи за кредитами клієнтам	3,049,115	3,116,461
Процентні доходи за інвестиціями, наявними для продажу	136,687	64,871
Процентні доходи за коштами в банках	29,603	33,796
Процентні доходи за інвестиціями, утримуваними до погашення	340,670	289,833
Процентні доходи за торговими цінними паперами	-	422
Всього процентних доходів	3,556,075	3,505,383
Процентні витрати		
Процентні витрати за фінансовими зобов'язаннями, відображеними за амортизованою вартістю:		
Процентні витрати за рахунками клієнтів	(1,047,750)	(1,091,078)
Процентні витрати за коштами банків та інших фінансових установ	(276,988)	(254,422)
Процентні витрати за субординованим боргом	-	(38,612)
Процентні витрати за облігаціями власного боргу	(3,024)	-
Всього процентних витрат	(1,327,762)	(1,384,112)
Чистий процентний дохід до формування резерву на покриття збитків від знецінення активів, за якими нараховуються проценти	2,228,313	2,121,271

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

5. Резерв на покриття збитків від знецінення, інші резерви

Інформація про рух резервів на покриття збитків від знецінення активів, за якими нараховуються проценти, представлена таким чином:

	Кошти в банках	Кредити клієнтам	Всього
31 грудня 2015 року	-	23,123,247	23,123,247
Формування резерву	3,034	684,128	687,162
Вплив зміни структури Банківської групи	-	(10,503,042)	(10,503,042)
Вплив зміни курсів іноземних валют	359	1,143,268	1,143,627
Списання активів	-	(1,445,769)	(1,445,769)
Вплив продажу кредитів	-	(2,868,656)	(2,868,656)
31 грудня 2016 року	3,393	10,133,176	10,136,569
(Відшкодування)/формування резерву	(1,152)	382,283	381,131
Вплив зміни курсів іноземних валют	207	63,645	63,852
Списання активів	-	(1,343,886)	(1,343,886)
Вплив продажу кредитів	-	(3,042,771)	(3,042,771)
31 грудня 2017 року	2,448	6,192,447	6,194,895

Інформація про продаж кредитів клієнтам факторинговим компаніям представлена в Примітці 13.

Інформація про рух резервів на покриття збитків від знецінення за іншими операціями представлена таким чином:

	Інші активи	Гарантії та інші зобов'язання	Всього
31 грудня 2015 року	50,067	208,758	258,825
Відшкодування резерву	(16,547)	(200,010)	(216,557)
Вплив зміни курсів іноземних валют	347	8,509	8,856
Списання активів	(1,886)	-	(1,886)
31 грудня 2016 року	31,981	17,257	49,238
(Відшкодування)/формування резерву	(4,147)	30,916	26,769
Вплив зміни курсів іноземних валют	(36)	1,580	1,544
Списання активів	(3,154)	-	(3,154)
31 грудня 2017 року	24,644	49,753	74,397

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

6. Комісійні доходи і витрати

Комісійні доходи і витрати представлені таким чином:

	Рік, який закінчився 31 грудня 2017 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
Комісійні доходи		
Розрахунково-касові операції з клієнтами	576,126	472,873
Операції з іноземною валютою	241,437	193,837
Операції з пластиковими картками	172,411	116,127
Видані гарантії	48,319	41,965
Кредитне обслуговування	39,040	31,234
Комісійні від агентської діяльності	17,164	24,496
Операції з цінними паперами	6,525	4,989
Інші доходи	69,521	64,454
Всього комісійних доходів	1,170,543	949,975
Комісійні витрати		
Розрахункові операції	(142,869)	(79,051)
Операції з пластиковими картками	(27,472)	(33,166)
Комісійні агентів	(38,493)	(32,406)
Операції з цінними паперами	(316)	(304)
Гарантії отримані	-	(271)
Інші витрати	(5,561)	(12,344)
Всього комісійних витрат	(214,711)	(157,542)

7. Чистий прибуток/(збиток) від операцій з іноземною валютою та банківськими металами

Чистий прибуток/(збиток) від операцій з іноземною валютою та банківськими металами представлений таким чином:

	Рік, який закінчився 31 грудня 2017 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
Торгівельні операції, нетто	162,585	140,620
Курсові різниці, нетто	133,889	(230,120)
Всього чистого прибутку/(збитку) від операцій з іноземною валютою та банківськими металами	296,474	(89,500)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

8. Чистий (збиток)/прибуток від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями, що відображаються за справедливою вартістю з переоцінкою через прибутки або збитки

Чистий (збиток)/прибуток від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями, що відображаються за справедливою вартістю з переоцінкою через прибутки або збитки, представлений таким чином:

	Рік, який закінчився 31 грудня 2017 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
Чистий прибуток від операцій з фінансовими активами, класифікованими як утримувані для торгівлі	108,194	462,228
Чистий збиток від операцій з фінансовими зобов'язаннями, класифікованими як утримувані для торгівлі	(174,462)	(393,045)
Всього чистого (збитку)/прибутку від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями, що відображаються за справедливою вартістю з переоцінкою через прибутки або збитки	(66,268)	69,183
Чистий (збиток)/прибуток від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями, класифікованими як утримувані для торгівлі:		
Торгівельні операції, нетто	(60,607)	70,531
Зміни ринкової вартості, нетто	(5,661)	(1,348)
Всього (збитку)/прибутку від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями, класифікованими як утримувані для торгівлі	(66,268)	69,183

9. Операційні витрати

Операційні витрати представлені таким чином:

	Рік, який закінчився 31 грудня 2017 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
Витрати на персонал	660,251	524,381
Операційна оренда	140,822	122,331
Обслуговування основних засобів	131,237	137,643
Податки та відрахування, пов'язані із заробітною платою	115,771	85,652
Амортизація	81,238	96,180
Відрахування Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	74,121	90,366
Професійні послуги	67,626	107,817
Витрати на рекламу	42,635	15,942
Уцінка майна, що перейшло у власність Банківської групи, як заставодержателя, до чистої реалізаційної вартості	34,333	-
Послуги зв'язку	25,077	19,392
Податки, крім податку на прибуток	16,219	28,810
Витрати на безпеку	10,282	7,853
Штрафи та пені	6,870	210
Канцелярські товари	5,618	4,908
Збиток від реалізації вилученого та повернутого майна, що перейшло у власність Банківської групи, за договорами фінансової оренди	5,491	-
Витрати на інкасацію	4,613	3,665
Витрати на відрядження	4,508	2,894
Обробка даних та обслуговування інформаційних систем	2,718	2,525
Представницькі витрати	2,626	1,751
Витрати на професійну підготовку	2,222	1,226
Уцінка інвестиційної нерухомості	1,205	72,418
Страхування	894	1,863
Внески на членство у професійних організаціях	612	404
Благодійність та спонсорські витрати	509	895
Збитки від продажу основних засобів та нематеріальних активів	198	1,021
Збитки від вибуття інвестиційної нерухомості	-	27,282
Збитки від знецінення основних засобів	-	2,351
Інші витрати	132,649	100,480
Всього операційних витрат	1,570,345	1,460,260

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

10. Податок на прибуток

Відстрочені податкові активи/(зобов'язання) Банківської групи представлені таким чином:

	Рік, який закінчився 31 грудня 2017 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
Відстрочені активи з податку на прибуток	467,237	720,744
Відстрочені зобов'язання з податку на прибуток	(45,125)	(16)
Чисті відстрочені активи/(зобов'язання) з податку на прибуток	422,112	720,728

Тимчасові різниці станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років включають:

	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Тимчасові різниці, які підлягають вирахуванню:		
Резерв на покриття збитків від знецінення	1,831,626	3,287,038
Резерви за зобов'язаннями	49,680	12,603
Основні засоби та нематеріальні активи	79,344	136,525
Інвестиції, наявні для продажу	(3,201)	55,467
Інші активи та зобов'язання	19,641	7,206
Збиток від продажу цінних паперів	10,581	-
Всього тимчасових різниць, які підлягають вирахуванню	1,987,671	3,498,839
Тимчасові різниці, які підлягають оподаткуванню:		
Заборгованість за фінансовою орендою	464,582	762,796
Інші активи та зобов'язання	5,638	33,991
Всього тимчасових різниць, які підлягають оподаткуванню	470,220	796,787
Чисті тимчасові різниці, які підлягають оподаткуванню	(1,517,451)	(2,702,052)
Чисті відстрочені активи з податку на прибуток	273,141	486,369
Податкові збитки, перенесені на майбутні періоди ¹	178,310	240,269
Нараховані процентні витрати, перенесені на майбутні періоди	3,842	32,204
Невизнані відстрочені податкові активи	(33,181)	(38,114)
Чисті відстрочені активи з податку на прибуток	422,112	720,728

¹ Згідно Податкового кодексу України, податкові збитки, перенесені на наступні періоди, не мають обмежень щодо граничного терміну реалізації.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

10. Податок на прибуток (продовження)

Ставка податку на прибуток у 2017 та 2016 роках становить 18%.

Узгодження витрат з податку на прибуток та облікового прибутку/(збитку) за роки, які закінчилися 31 грудня 2017 та 2016 років:

	Рік, який закінчився 31 грудня 2017 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
Прибуток до оподаткування	1,545,881	1,014,767
Податок за встановленою податковою ставкою	277,664	182,658
Поточний податок на прибуток за попередній період	-	-
Ефект від зміни ставки оподаткування	-	-
Податковий вплив інших постійних різниць	15,895	180,964
Зміна невизнаного відстроченого податкового активу	(4,932)	(433,658)
Витрати / (відшкодування) з податку на прибуток	288,627	(70,036)
Витрати з поточного податку на прибуток	571	-
Витрати/(відшкодування) з відстроченого податку на прибуток	288,056	(70,036)
Відшкодування з податку на прибуток	288,627	(70,036)
Відстрочені (активи)/зобов'язання з податку на прибуток		
Початок періоду	(720,728)	(642,031)
Податковий вплив змін резерву переоцінки інвестицій, наявних для продажу	10,560	(8,661)
Витрати/(відшкодування) з відстроченого податку на прибуток	288,056	(70,036)
Кінець періоду	(422,112)	(720,728)

11. Грошові кошти та рахунки у Національному банку України

	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Грошові кошти	830,816	672,569
Залишки на рахунках в Національному банку України	1,351,904	1,268,236
Всього грошових коштів та рахунків у Національному банку України	2,182,720	1,940,805

Грошові кошти та їх еквіваленти для цілей звіту про рух грошових коштів представлені таким чином:

	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України (крім обов'язкових резервів)	2,182,720	1,940,805
Кореспондентські рахунки в банках (Примітка 12) в Україні	3,488,021	2,052,340
в країнах ОЕСР, за виключенням коштів, що використовуються в якості забезпечення за операціями з платіжними картками в інших країнах	16,060	40,659
	3,405,399	1,920,076
	66,562	91,605

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Строкові депозити в інших банках, з початковим строком погашення до 90 днів в Україні	-	290
	-	290
Кредити в банках, з початковим строком погашення до 90 днів в Україні	224,526	-
	224,526	-
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	5,895,267	3,993,435

12. Кошти в банках

Кошти в банках представлені таким чином:

	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Кореспондентські рахунки в банках	3,490,422	2,055,733
Строкові депозити в банках	1,800	62,990
Кредити в банках	224,573	-
Резерви на покриття збитків від знецінення	(2,448)	(3,393)
Всього коштів в банках	3,714,347	2,115,330

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років максимальний кредитний ризик за коштами в банках становив 3,714,347 тисяч гривень та 2,115,330 тисяч гривень відповідно.

Кредитна якість коштів в банках розкрита у Примітці 28.

13. Кредити клієнтам

Кредити клієнтам представлені таким чином:

	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Кредити юридичним особам та фізичним особам-підприємцям	15,185,729	16,203,543
Іпотечні кредити фізичним особам	3,953,255	4,729,764
Споживчі кредити фізичним особам	3,393,511	3,605,686
Інші кредити фізичним особам	870	12,963
Заборгованість за фінансовою орендою	4,744,709	3,782,317
	27,278,074	28,334,273
За вирахуванням резерву на покриття збитків від знецінення	(6,192,447)	(10,133,176)
Всього кредитів клієнтам	21,085,627	18,201,097

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років до складу кредитів клієнтам включені нараховані проценти на суму 674,612 тисяч гривень та 1,011,888 тисяч гривень, відповідно.

Інформацію про рух резервів на покриття збитків від знецінення за роки, які закінчилися 31 грудня 2017 та 2016 років, розкрито у Примітці 5.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

Забезпечення кредитів та інші інструменти зменшення кредитного ризику. Розмір та види забезпечення кредитів, що вимагається Банківською групою, залежать від оцінки

13. Кредити клієнтам (продовження)

кредитного ризику контрагента. Банківська група запровадила основні принципи прийнятності різних видів застави та параметрів оцінки. Основні види отриманої застави включають:

- при кредитуванні фізичних осіб – нерухоме майно житлового призначення та інше нерухоме майно, автомобілі;
- при комерційному кредитуванні – нерухоме майно нежитлового призначення (комерційна нерухомість, інше нерухоме майно, обладнання, запаси та права на них, грошові кошти на депозитних рахунках).

Керівництво здійснює моніторинг ринкової вартості застави. При необхідності Банківська група здійснює переоцінку її вартості.

Переоцінка вартості заставного майна Банківської групи, за умови суттєвого відхилення від його справедливої вартості, проводиться шляхом: а) визначення ринкової вартості майна незалежними акредитованими оціночними компаніями або співробітниками Банківської групи відповідної фахової кваліфікації; б) індексації вартості для груп майна з подібними технічними характеристиками, призначенням та умовами використання.

Банківська група не утримує заставу, яку дозволяється продати чи перезаставити у випадку, коли власник застави виконує свої зобов'язання.

Станом на 31 грудня 2017 та 2016 років Банківська група не продавала та не надавала в заставу цінні папери, які є об'єктом застави за договорами зворотного продажу (РЕПО).

Наведена нижче таблиця відображає пропорційну суму кредитів клієнтам, забезпечених заставою, а не справедливую вартість самої застави:

	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Гарантії	119,274	131,998
Забезпечені кредити:	18,342,479	16,785,911
Кредити, забезпечені іншою нерухомістю	8,113,605	7,556,750
Кредити, забезпечені житловою нерухомістю	6,655,426	3,423,477
Кредити, забезпечені обладнанням, запасами та правами на них	2,950,136	5,395,735
Кредити, забезпечені грошовими коштами або гарантійними депозитами в Банку	623,312	409,949
Незабезпечені кредити та кредити не покриті заставою	8,816,321	11,416,364
	27,278,074	28,334,273
За вирахуванням резерву на покриття збитків від знецінення	(6,192,447)	(10,133,176)
Всього кредитів клієнтам	21,085,627	18,201,097

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років значна сума кредитів (99.87% від кредитів клієнтам) надана компаніям, які ведуть свою діяльність в Україні, що представляє собою значну географічну концентрацію в одному регіоні (Примітка 28).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження) за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року (у тисячах українських гривень)

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років Банківська група надала кредити трьом та десяти найбільшим групам позичальників на суму 1,684,517 тисяч гривень та 6,546,597 тисяч гривень, відповідно.

13. Кредити клієнтам (продовження)

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років максимальний кредитний ризик за кредитами клієнтам, становив 21,085,627 тисяч гривень та 18,201,097 тисяч гривень відповідно. Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років максимальний кредитний ризик за умовними кредитними зобов'язаннями та невикористаними кредитними лініями становив 2,699,154 тисячі гривень та 1,773,481 тисяча гривень, відповідно.

Кредитна якість кредитів клієнтам розкрита в Примітці 28.

Станом на 31 грудня 2017 та 2016 років максимальний кредитний ризик за кредитами, наданими клієнтам, що зареєстровані в Криму, Донецькій та Луганській областях, становив:

	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Кредити, надані клієнтам, що зареєстровані в Донецькій та Луганській областях	490,743	1,964,500
Кредити, надані клієнтам, що зареєстровані в Криму	124	33,025
Всього кредитів, наданих клієнтам, що зареєстровані в Криму, Донецькій та Луганській областях	490,867	1,997,525
Резерв на покриття збитків від знецінення кредитів, наданих клієнтам, що зареєстровані в Донецькій та Луганській областях	(490,743)	(1,964,500)
Резерв на покриття збитків від знецінення кредитів, наданих клієнтам, що зареєстровані в Криму	(124)	(33,025)
Всього кредитів, наданих клієнтам, що зареєстровані в Криму, Донецькій та Луганській областях за вирахуванням резервів	-	-

Станом на 31 грудня 2017 та 2016 років максимальний кредитний ризик за умовними кредитними зобов'язаннями та невикористаними кредитними лініями, наданими Банківською групою клієнтам, що зареєстровані в Криму та клієнтам, що зареєстровані в Донецькій та Луганській областях, становив 333 тисячі гривень, 16,793 тисячі гривень та 100 тисяч гривень, 13,055 тисяч гривень, відповідно.

У 2017 році Банк здійснив продаж частини свого кредитного портфелю, вартість до вирахування резерву якого становила 3,451,341 тисяча гривень, за 431,428 тисяч гривень. У результаті відбулося списання резервів у сумі 3,019,913 тисяч гривень (Примітка 5).

У 2016 році Група здійснила продаж частини свого кредитного портфелю, вартість до вирахування резерву якого становила 3,001,219 тисяч гривень, за 132,563 тисячі гривень. У результаті відбулося списання резервів у сумі 2,868,656 тисяч гривень (Примітка 5).

Кредити клієнтам включають заборгованість за фінансовою орендою, інформація про яку представлена таким чином:

	31 грудня 2017 року	
	Мінімальні лізингові платежі	Приведена вартість мінімальних лізингових платежів
Заборгованість за фінансовою орендою:		
до 1 року	2,377,880	1,789,246
від 1 до 5 років	3,490,501	2,859,053
від 5 років	111,191	96,410

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

	5,979,572	4,744,709
Незароблені фінансові доходи за договорами фінансової оренди	(1,234,863)	-
13. Кредити клієнтам (продовження)		
	Мінімальні лізингові платежі	Приведена вартість мінімальних лізингових платежів
Резерв за договорами фінансової оренди	(271,962)	(271,962)
Чисті інвестиції в фінансову оренду	4,472,747	4,472,747
Поточна заборгованість за фінансовою орендою		102,577
Непоточна заборгованість за фінансовою орендою		4,370,170
Чисті інвестиції в фінансову оренду		4,472,747
	31 грудня 2016 року	
	Мінімальні лізингові платежі	Приведена вартість мінімальних лізингових платежів
Заборгованість за фінансовою орендою:		
до 1 року	2,048,197	1,734,832
від 1 до 5 років	2,383,374	1,992,951
від 5 років	70,265	54,534
	4,501,836	3,782,317
Незароблені фінансові доходи за договорами фінансової оренди	(719,519)	-
Резерв за договорами фінансової оренди	(272,284)	(272,284)
Чисті інвестиції в фінансову оренду	3,510,033	3,510,033
Поточна заборгованість за фінансовою орендою		1,545,382
Непоточна заборгованість за фінансовою орендою		1,964,651
Чисті інвестиції в фінансову оренду		3,510,033

14. Інвестиції, наявні для продажу

Інвестиції, наявні для продажу, представлені таким чином:

	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Боргові цінні папери:		
- державні	693,022	1,400,235
- корпоративні та банківські	183	188

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

Всього боргових цінних паперів, наявних для продажу	693,205	1,400,423
	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Дольові цінні папери	855	358
Всього дольових цінних паперів, наявних для продажу	855	358
Всього інвестицій, наявних для продажу	694,060	1,400,781

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років до складу інвестицій, наявних для продажу, включені нараховані проценти в сумі 15,309 тисяч гривень та 20,200 тисяч гривень, відповідно.

Кредитна якість інвестицій, наявних для продажу, розкрита у Примітці 28.

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років Банківська група не використовувала цінні папери в якості застави або для операцій РЕПО.

15. Інвестиції, утримувані до погашення

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років інвестиції, утримувані до погашення, були представлені державними борговими цінними паперами на суму 4,458,228 тисяч гривень та 2,605,186 тисяч гривень відповідно.

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років до складу інвестицій, утримуваних до погашення, включені нараховані проценти в сумі 8,237 тисяч гривень та 5,191 тисяча гривень, відповідно.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

16. Основні засоби та нематеріальні активи

Основні засоби та нематеріальні активи представлені таким чином:

	Будівлі та інша нерухомість	Меблі та обладнання	Інші необоротні матеріальні активи	Транспортні засоби	Незавершене будівництво	Нематеріальні активи	Всього
За первісною вартістю							
31 грудня 2015 року	152,170	341,994	98,237	65,878	18,783	463,706	1,140,768
Зміни в структурі Банківської групи	-	(1,870)	(1,035)	(2,162)	(7,619)	(10,262)	(22,948)
Надходження та внутрішні переміщення	49	39,794	4,334	7,429	12,100	42,154	105,860
Вибуття	(7,239)	(31,387)	(1,368)	(51,195)	(1,309)	(458)	(92,956)
Знецінення	(2,351)	-	-	-	-	-	(2,351)
31 грудня 2016 року	142,629	348,531	100,168	19,950	21,955	495,140	1,128,373
Надходження та внутрішні переміщення	7,491	59,198	14,328	9,127	10,900	61,789	162,832
Вибуття	(15,777)	(39,893)	(5,039)	(3,911)	(6)	(87,259)	(151,885)
Знецінення	-	-	-	-	-	-	-
31 грудня 2017 року	134,343	367,835	109,457	25,166	32,849	469,670	1,139,320
Накопичена амортизація							
31 грудня 2015 року	24,842	293,405	96,446	10,497	-	300,721	725,911
Зміни в структурі Банківської групи	-	(1,460)	(1,012)	(1,468)	-	(4,085)	(8,025)
Нарахування за рік	2,868	20,023	2,870	2,181	-	63,586	91,528
Списано при вибутті	(2,367)	(30,741)	(1,368)	(1,043)	-	(175)	(35,694)
31 грудня 2016 року	25,343	281,227	96,936	10,167	-	360,047	773,720
Нарахування за рік	2,804	25,043	4,446	1,707	-	46,049	80,048
Списано при вибутті	(5,099)	(38,222)	(5,037)	(2,236)	-	(87,213)	(137,807)
31 грудня 2017 року	23,048	268,048	96,345	9,638	-	318,883	715,962
Чиста балансова вартість							
31 грудня 2017 року	111,295	99,788	13,112	15,528	32,849	150,786	423,358
31 грудня 2016 року	117,286	67,304	3,232	9,783	21,955	135,093	354,653

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

16. Основні засоби та нематеріальні активи (продовження)

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років у складі основних засобів та нематеріальних активів відсутні:

- основні засоби, стосовно яких є передбачені законодавством обмеження щодо володіння, користування та розпорядження;
- основні засоби та нематеріальні активи, оформлені у заставу;
- основні засоби, що тимчасово не використовуються (знаходяться на консервації, реконструкції тощо);
- основні засоби, вилучені з експлуатації на продаж;
- нематеріальні активи, щодо яких є обмеження прав власності;
- збільшення або зменшення основних засобів та нематеріальних активів протягом звітного періоду, які виникають у результаті переоцінок, а також у результаті збитків від зменшення корисності, визнаних або сторнованих безпосередньо у власному капіталі.

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років в складі основних засобів та нематеріальних активів відображено повністю амортизовані основні засоби та нематеріальні активи на суму 423,572 тисячі гривень та 433,941 тисяча гривень, відповідно.

17. Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість представлена таким чином:
За собівартістю:

31 грудня 2015 року	222,032
Звернено стягнення на заставне майно	179,990
Капітальні вкладення	40
Вибуття	(145,897)
Збитки від знецінення	(72,418)
31 грудня 2016 року	183,747
Звернено стягнення на заставне майно	71,830
Рекласифіковано з групи основні засоби	1,258
Капітальні вкладення	-
Вибуття	(214,697)
Збитки від знецінення	(1,205)
31 грудня 2017 року	40,933
Накопичена амортизація:	
31 грудня 2015 року	5,002
Нарахування за рік	4,652
Амортизація при вибутті	(3,142)
31 грудня 2016 року	6,512
Нарахування за рік	1,107
Амортизація переміщення	84
Амортизація при вибутті	(5,808)
31 грудня 2017 року	1,895
Чиста балансова вартість:	
31 грудня 2017 року	39,038
31 грудня 2016 року	177,235

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

17. Інвестиційна нерухомість (продовження)

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років справедлива вартість інвестиційної нерухомості становила 47,891 тисяча гривень та 202,446 тисяч гривень, відповідно.

Справедлива вартість інвестиційної нерухомості була визначена незалежними оцінювачами на підставі ринкового порівняльного підходу, який відображає ціни угод з аналогічними об'єктами нерухомості, а також на підставі методу дисконтованих грошових потоків та капіталізації доходу, що відповідає категорії Рівень 3 ієрархії справедливої вартості.

18. Інші активи

Інші активи представлені таким чином:

	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Інші фінансові активи		
Дебіторська заборгованість та розрахункові/транзитні рахунки	105,415	32,009
Нараховані доходи	36,610	45,907
Похідні фінансові активи	178	3,877
Інші	-	92
	142,203	81,885
За вирахуванням резерву на покриття збитків від знецінення	(22,556)	(25,342)
Всього інших фінансових активів	119,647	56,543
Інші нефінансові активи		
Витрати майбутніх періодів	109,709	124,209
Майно, що перейшло у власність Банківської групи як заставодержателя, та активи, наявні для продажу	89,909	151,797
Аванси постачальникам	45,929	11,661
Передоплати за основні засоби та нематеріальні активи	694	2,354
Податки до відшкодування та передоплати за податками, крім податку на прибуток	1,985	10,208
Дорогоцінні метали	2,675	3,598
Інші аванси та передоплати	8,429	5,753
	259,330	309,580
За вирахуванням резерву на покриття збитків від знецінення	(2,088)	(6,639)
Всього інших нефінансових активів	257,242	302,941
Всього інших активів	376,889	359,484

Інформація про рух резервів на покриття збитків від знецінення інших активів за роки, які закінчилися 31 грудня 2017 та 2016 років, розкривається у Примітці 5.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

18. Інші активи (продовження)

За рік, що закінчився 31 грудня 2017 та 2016 років, Банківська група у складі витрат визнала уцінку майна, що перейшло у власність як заставодержателя, до чистої реалізаційної вартості в розмірі 34,333 тисячі гривень та нуль гривень, відповідно (Примітка 9).

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років похідні фінансові активи включали справедливую вартість форвардних контрактів у сумі 34 тисячі гривень та 148 тисяч гривень, відповідно, та угод своп у сумі 144 тисячі гривень та 3,729 тисяч гривень, відповідно.

Кредитна якість інших фінансових активів розкрита в Примітці 28.

19. Кошти банків та інших фінансових установ

Кошти банків та інших фінансових установ представлені таким чином:

	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Кредити, отримані від міжнародних фінансових установ	3,307,187	3,216,352
Кредити, отримані від банків	-	508,897
Кореспондентські рахунки інших банків	127	124
Всього коштів банків та інших фінансових установ	3,307,314	3,725,373

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років до складу коштів банків та інших фінансових установ включені нараховані проценти в сумі 30,197 тисяч гривень та нуль гривень, відповідно. Станом на 31 грудня 2017 року сума, в основному, представлена нарахуваннями процентів за позикою від ЄБРР, які виплачують щокварталу. Станом на 31 грудня 2016 року таких позик не було.

Станом на 31 грудня 2017 та 2016 років позики від банків та інших фінансових установ були отримані від пов'язаних сторін, що становить істотну концентрацію, та ЄБРР.

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 років Банківською групою був залучений кредит від OTP Bank Plc. на суму 508,897 тисяч гривень. Станом на кінець дня 31 грудня 2016 року відповідна сума була залучена у доларах США під ставку 5.47% + 1м Libor річних і терміном погашення в серпні 2017 року. Станом на 31 грудня 2017 року таких позик не було.

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років загальна сума коштів, залучених Банківською групою від одного контрагента компанії «ОТП Холдинг Лтд» (пов'язаної сторони), становила 2,764,308 тисячі гривень (83.6%) та 3,215,932 тисячі гривень (86.3%), відповідно, що являє собою значну концентрацію. Станом на кінець дня 31 грудня 2016 року відповідна сума була залучена у доларах США із процентними ставками від 6.06% до 8.27% річних і терміном погашення від серпня 2017 року до вересня 2018 року. Станом на кінець дня 31 грудня 2017 року відповідна сума була залучена у доларах США із процентними ставками від 6.7% до 8.9% річних і терміном погашення до 9 жовтня 2020 року.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

20. Рахунки клієнтів

Рахунки клієнтів представлені таким чином:

	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Поточні рахунки та депозити до запитання	3,893,951	15,466,880
Строкові депозити	21,773,502	5,724,017
Всього рахунків клієнтів	25,667,453	21,190,897

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років до складу рахунків клієнтів включені нараховані проценти в сумі 70,998 тисяч гривень та 97,328 тисяч гривень, відповідно.

	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Аналіз за секторами економіки		
Фізичні особи	10,320,861	9,338,598
Торгівля	4,864,469	3,916,694
Виробництво	3,801,810	2,736,963
Фінансові послуги	1,368,231	1,072,060
Транспорт та послуги зв'язку	1,822,548	1,136,931
Будівництво і нерухомість	1,122,371	757,342
Професійна наукова та технічна діяльність	773,891	640,565
Сільське та лісове господарство, мисливство	530,046	630,906
Освіта і медичні послуги	362,402	198,687
Адміністративна та допоміжна діяльність	301,142	225,967
Готельний та ресторанний бізнес	87,576	78,996
Державні послуги	32,116	-
Інші	279,990	457,188
Всього рахунків клієнтів	25,667,453	21,190,897

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років рахунки клієнтів у сумі 2,662,687 тисяч гривень (10.4%) та 2,141,074 тисячі гривень (10.1%) були отримані від восьми клієнтів та семи клієнтів, відповідно, що являє собою значну концентрацію.

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років рахунки клієнтів у сумі 740,517 тисяч гривень та 538,939 тисяч гривень, відповідно, були використані в якості забезпечення виданих кредитів клієнтам, гарантій, акредитивів та інших операцій, пов'язаних з умовними зобов'язаннями, а саме:

	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Гарантії	75,908	81,197
Кредити клієнтам	664,609	430,846
Зобов'язання за кредитами та невикористаними кредитними лініями	-	26,896
Всього рахунків клієнтів, що були використані в якості забезпечення виданих зобов'язань з кредитування	740,517	538,939

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

21. Інші зобов'язання

Інші зобов'язання представлені таким чином:

	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Інші фінансові зобов'язання		
Транзитні та розрахункові рахунки	143,113	216,619
Платежі до сплати іншим контрагентам	27,978	21,153
Похідні фінансові зобов'язання	6,177	5,226
Кредиторська заборгованість за основні засоби	1,941	227
Інші	15,037	8,979
Усього інших фінансових зобов'язань	194,246	252,204
Інші нефінансові зобов'язання		
Резерв невикористаних відпусток та премій	244,660	171,712
Податки до сплати, крім податку на прибуток	99,616	109,264
Аванси отримані від клієнтів	144,620	41,732
Зобов'язання за внесками до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	18,354	19,190
Резерв на покриття збитків від гарантій та інших контрактних зобов'язань	49,753	17,257
Інші	35,436	18,856
Усього інших нефінансових зобов'язань	592,439	378,011
Всього інших зобов'язань	786,685	630,215

Інформація про рух резервів на покриття збитків від гарантій та інших зобов'язань за роки, які закінчилися 31 грудня 2017 та 2016 років, розкривається у Примітці 5.

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років похідні фінансові зобов'язання включали справедливую вартість угод своп у сумі 6,177 тисяч гривень та 5,226 тисяч гривень, відповідно.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

22. Акціонерний капітал, емісійний дохід та інший додатковий капітал

	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Кількість простих акцій в обігу	499,238	499,238
Зареєстрований та сплачений акціонерний капітал	6,240,528	6,240,528
Акціонерний капітал в процесі реєстрації	-	-
Всього акціонерного капіталу	6,240,528	6,240,528
Емісійний дохід	405,075	405,075
Інший додатковий капітал	1,236,294	1,236,294
Всього акціонерного капіталу, емісійного доходу та іншого додаткового капіталу	7,881,897	7,881,897
	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Зареєстрований та сплачений акціонерний капітал:		
АТ ОТП Банк	6,186,023	6,186,023
ТОВ «ОТП Лізинг»	45,495	45,495
ТОВ КУА «ОТП Капітал»	10,000	10,000
	6,241,518	6,241,518
<i>За виключенням капіталу при комбінації</i>		
Взаємна доля участі*	(990)	(990)
	6,240,528	6,240,528

* Взаємна доля участі виникає в результаті взаємного володіння компаніями Банківської групи в капіталі один одного.

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років зареєстрований та сплачений акціонерний капітал був представлений 499,238 простими акціями номінальною вартістю 12,390.93 гривні кожна.

Всі акції випущені в бездокументарній формі і належать єдиному акціонеру Групи – ОТП Банк Plc. – юридичній особі за законодавством Угорщини.

Акції на пред'явника та привілейовані акції Банком не випускались.

Акціонери Банку мають право:

- (i) Брати участь в управлінні справами Банку в порядку, визначеному в Статуті Банку та внутрішніх положеннях Банку.
- (ii) Брати участь у розподілі прибутку Банку та одержувати його частку (дивіденди). Право отримувати частку прибутку (дивіденди) пропорційно кількості належних їм акцій мають особи, які є акціонерами на початок строку виплати дивідендів.
- (iii) Отримувати повну та достовірну інформацію про діяльність Банку.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

**Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)**

22. Акціонерний капітал, емісійний дохід та інший додатковий капітал (продовження)

- (iv) Розпоряджатися акціями, що їм належать, у порядку, визначеному чинним законодавством України.
- (v) Переважне право на придбання додатково випущених Банком акцій в кількості, пропорційній частці акціонера в акціонерному капіталі Банку у випадку приватного розміщення акцій Банку.
- (vi) Вносити пропозиції щодо питань, включених до порядку денного Загальних зборів акціонерів Банку.
- (vii) У разі ліквідації Банку отримати частину вартості його майна, пропорційну належних йому акцій.

Акції, призначені для випуску за умовами опціонів і контрактів з продажу, Банком не розміщувались.

Прибуток Банку, який підлягає розподілу, обмежений сумою його резервів, інформація про які розкривається у фінансовій звітності згідно нормативних вимог щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в банківських установах України. Резерви, які не підлягають розподілу, представлені резервним фондом, який створюється відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних актів Національного банку України для покриття непередбачених збитків під невизначені ризики під час проведення банківських операцій. Резервний фонд Банку створюється за рішенням акціонерів в розмірах, передбачених законодавством за умови, що такі відрахування будуть становити не менше 5% чистого прибутку Банку. Даний резерв був створений у відповідності до Статуту Банку, який передбачає створення резерву для цих цілей.

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років емісійний дохід у сумі 405,075 тисяч гривень представляв собою перевищення сум отриманих внесків над номінальною вартістю випущених акцій.

В 2017 та 2016 роках усі прості акції мають однакову юридичну силу та право на один голос.

З метою виконання вимог Національного банку України в 2009 році Банком була отримана гарантія, видана Материнським банком. Гарантія була визнана Банком у сумі 1,632,338 тисяч гривень на основі договору про надання гарантії від 23 грудня 2009 року, укладеного з OTP Bank Plc.

В 2010 році договір на отримання гарантії було скасовано, а OTP Bank Plc. сплатив 155,255 тисяч доларів США в якості відшкодування, що станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років обліковується в складі іншого додаткового капіталу в сумі 1,236,294 тисячі гривень.

Протягом 2017 та 2016 років Банк не сплачував акціонеру дивіденди.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

23. Умовні та контрактні зобов'язання

У процесі своєї звичайної діяльності для задоволення потреб своїх клієнтів Банківська група використовує фінансові інструменти із позабалансовими ризиками. Дані інструменти, включно з тими, які несуть у собі кредитні ризики різного ступеня, не відображені у комбінованому звіті про фінансовий стан.

Максимальна сума можливих кредитних збитків Банківської групи у результаті виникнення умовних зобов'язань і зобов'язань з продовження кредитів, у випадку невиконання зобов'язань іншою стороною, коли зустрічні вимоги, застава або забезпечення виявляються знеціненими, визначається контрактними сумами цих інструментів.

Для позабалансових зобов'язань Банківська група використовує ту саму методику кредитного контролю та управління ризиками, що й для балансових операцій.

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років номінальні або контрактні суми умовних зобов'язань були представлені таким чином:

	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Умовні та кредитні контрактні зобов'язання		
Видані гарантії та аналогічні контрактні зобов'язання:	1,412,759	1,164,621
Гарантії випущені	1,245,772	821,771
Імпортні акредитиви	123,364	324,633
Авалі	43,623	18,217
Зобов'язання за кредитами та невикористаними кредитними лініями:	7,888,112	5,320,847
Безумовно відкличні кредитні лінії	1,328,503	4,699,384
Безвідкличні невикористані кредитні лінії	6,559,609	621,463
Умовні та кредитні контрактні зобов'язання до вирахування резерву під гарантії та інші зобов'язання	9,300,871	6,485,468
За вирахуванням резерву під гарантії та інші зобов'язання	(49,680)	(12,603)
Всього умовних та кредитних контрактних зобов'язань	9,251,191	6,472,865

Інформацію про рух резервів на покриття збитків під гарантії та інші зобов'язання за роки, що закінчилися 31 грудня 2017 та 2016 років розкрито у Примітці 5.

Зобов'язання за договорами операційної оренди

Майбутні мінімальні орендні платежі за договорами операційної оренди, де Банківська група виступає орендарем, станом на 31 грудня 2017 та 2016 років представлені таким чином:

	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Не більше одного року	117,235	98,983
Більше одного року, але не більше п'яти років	109,711	99,748
Всього зобов'язань за договорами операційної оренди	226,946	198,731

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

23. Умовні та контрактні зобов'язання (продовження)

Судові розгляди. Керівництво Банківської групи вважає, що у результаті розгляду судових справ Банківська група може зазнати збитків, у зв'язку з чим, станом на 31 грудня 2017 року був створений резерв на потенційні юридичні зобов'язання у сумі 73 тисячі гривень (у 2016 році – 4,654 тисячі гривень).

Інші контрактні зобов'язання. Станом на кінець дня 31 грудня 2017 року загальна сума контрактних зобов'язань Банківської групи, пов'язаних із придбанням основних засобів, становила 1 395 тисяч гривень, у тому числі: за нерухомість – 605 тисяч гривень, за інше обладнання – 678 тисяч гривень, з будівництва та реконструкції приміщень – 112 тисяч гривень. Контрактні зобов'язання за нематеріальними активами та іншим програмним забезпеченням склали 546 тисяч гривень.

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 року загальна сума контрактних зобов'язань Банківської групи, пов'язаних із придбанням основних засобів, становила 93 тисячі гривень, у тому числі: за інше обладнання – 76 тисяч гривень, з будівництва та реконструкції приміщень – 17 тисяч гривень. Контрактні зобов'язання за нематеріальними активами та іншим програмним забезпеченням склали 135 тисяч гривень.

Оподаткування. Українська економіка характеризується підвищенням податковим навантаженням та непередбачуваністю податкової системи. Банки виступають не тільки платниками податків, а й виконують функції податкових агентів та посередників між платниками податків та державою, що підвищує податкові ризики.

Одним із найголовніших проблемних аспектів обліку і оподаткування банківської діяльності є формування резервів на покриття збитків від знецінення. Недосконалі нормотворча техніка може призвести до додаткових податкових зобов'язань, штрафів та пені. Керівництво Банківської групи, ґрунтуючись на своєму трактуванні податкового законодавства, вважає, що всі чинні податки були нараховані.

У 2016 році на підставі наказу Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби була проведена планова перевірка Банку з питань дотримання Банком вимог податкового, валютного та іншого законодавства за період з 1 липня 2009 року по 30 червня 2016 року та правильності нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за період з 1 січня 2011 року по 30 червня 2016 року, за результатами якої складено Акт. У висновку вказано, що перевіркою встановлені порушення Банком вимог Податкового кодексу України, що призвело до заниження податку на прибуток на загальну суму 88,408 тисяч гривень, заниження податку на прибуток фізичних осіб на суму 3,735 тисяч гривень, а також зазначена вимога щодо сплати 18,769 тисяч гривень штрафів.

24. Операційні сегменти

Формат звітності за сегментами базується на внутрішній управлінській звітності, яка відображає розподіл бізнесу Банківської групи за сегментами відповідно до здійснюваних обов'язків. Сегменти бізнесу представлені як незалежні бізнес-підрозділи, які генерують доходи, несуть витрати, та операційні результати яких регулярно контролюються керівництвом Банківської групи.

Сегмент корпоративного бізнесу. Корпоративний бізнес включає великі корпорації, підприємства та установи державного сектору, міністерства, органи місцевого самоврядування, мультинаціональні корпорації, компанії середнього розміру (річний оборот яких перевищує 50 мільйонів гривень), а також компанії фінансового сектору: брокерські, страхові та лізингові компанії, кредитні спілки, пенсійні фонди.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

24. Операційні сегменти (продовження)

Сегмент середнього та малого бізнесу. Сегмент середнього та малого бізнесу охоплює компанії середнього розміру (з річним оборотом менше 50 мільйонів гривень), включаючи фізичних осіб, що займаються комерційною діяльністю, та приватних підприємців.

Сегмент роздрібного бізнесу. Сегмент роздрібного бізнесу охоплює приватних клієнтів, включаючи тих, що користуються послугами приватного банкінгу, а також співробітників Банківської групи.

Сегмент казначейських операцій. Сегмент казначейства включає відносини з міжнародними фінансовими установами, казначейські операції та операції інвестиційного банкінгу, торгівлю іноземною валютою та операції з цінними паперами.

Інші операції. Інші операції охоплюють все інше, що не відноситься до вищенаведених сегментів бізнесу.

Методи. Методика розрахунку прибутковості операційних сегментів базується на методології трансфертного ціноутворення. Доходи та операційні витрати розраховуються на рівні кожної окремої угоди/рахунку клієнта, в той час як накладні адміністративні витрати обліковуються у розрізі центрів витрат та розподіляються на сегменти на пропорційній основі, згідно існуючої методики розподілу. Базою для розподілу накладних адміністративних витрат є: кількість співробітників, кількість квадратних метрів займаної площі, кількість клієнтів, угод/рахунків, а також фіксовані відсотки, встановлені згідно експертної оцінки. Одним з основних принципів методики є те, що загальний управлінський результат повинен збігатися із загальним фінансовим результатом Банківської групи.

Чистий прибуток за операціями з іноземною валютою був алокований до казначейства, оскільки управління валютним ризиком покладено на підрозділ Казначейства.

Одним з основних критеріїв оцінки прибутковості сегментів є прибуток до оподаткування, який в складі управлінських звітів контролюється керівництвом Банківської групи на щомісячній основі.

Інформація про географічні зони. Банківська група здійснює свою операційну діяльність виключно на території України.

Інформація про основних клієнтів. Банківська група не має значних концентрацій доходів від зовнішніх клієнтів.

Інформація за географічними сегментами за 2017 та 2016 роки не складається, оскільки за весь час свого існування Банківська група здійснювала свою діяльність виключно на території України.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

24. Операційні сегменти (продовження)

Інформація про прибутки/(збитки), активи та зобов'язання операційних сегментів

За рік, що закінчився 31 грудня 2017 року

	Корпора- тивний бізнес	Середній та малий бізнес	Роздрібний бізнес	Казна- чейство	Інші	Всього
Процентні доходи від зовнішніх клієнтів	2,094,905	88,124	871,640	501,406	-	3,556,075
Процентні витрати від зовнішніх клієнтів	(858,963)	(67,773)	(394,064)	(6,962)	-	(1,327,762)
Міжсегментна процентна маржа по активах	(1,027,302)	(76,863)	(517,185)	(517,182)	-	(2,138,532)
Міжсегментна процентна маржа по зобов'язаннях	1,087,450	323,460	649,450	6,129	-	2,066,489
Маржинальні доходи по активах	1,067,603	11,261	354,455	(15,776)	-	1,417,543
Маржинальні доходи по зобов'язаннях	228,487	255,687	255,386	(833)	-	738,727
Трансформаційний результат	-	-	-	72,043	-	72,043
Маржинальний дохід	1,296,090	266,948	609,841	55,434	-	2,228,313
Чистий комісійний дохід	416,418	196,609	335,562	7,243	-	955,832
Торговельний результат	-	-	-	219,625	-	219,625
Інші доходи	-	-	-	-	120,356	120,356
ВАЛОВИЙ ДОХІД	1,712,508	463,557	945,403	282,302	120,356	3,524,126
Формування резерву та ефект первісного визнання активів, за якими нараховуються відсотки	(156,988)	(57,268)	(203,509)	1,136	8,729	(407,900)
ВАЛОВИЙ ДОХІД ПІСЛЯ ФОРМУВАННЯ РЕЗЕРВУ	1,555,520	406,289	741,894	283,438	129,085	3,116,226
РОЗПОДІЛЕНІ ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ	(413,062)	(193,684)	(863,859)	(46,839)	(52,901)	(1,570,345)
ПРИБУТОК/(ЗБИТОК) ДО ОПОДАТКУВАННЯ	1,142,458	212,605	(121,965)	236,599	76,184	1,545,881
Податок на прибуток	-	-	-	-	(288,627)	(288,627)
ЧИСТИЙ ПРИБУТОК/(ЗБИТОК)	1,142,458	212,605	(121,965)	236,599	(212,443)	1,257,254
Надходження основних засобів, нематеріальних активів та інвестиційної нерухомості	-	-	-	-	242,541	242,541
Знос та амортизація	-	-	-	-	(81,238)	(81,238)
Збиток від знецінення основних засобів та інвестиційної нерухомості	-	-	-	-	(1,205)	(1,205)
АКТИВИ	15,795,868	844,926	4,407,733	8,865,461	3,668,551	33,582,539
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	11,175,967	4,420,980	9,575,575	3,307,228	1,281,702	29,761,452

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

24. Операційні сегменти (продовження)

За рік, що закінчився 31 грудня 2016 року

	Корпора- тивний бізнес	Середній та малий бізнес	Роздрібний бізнес	Казна- чейство	Інші	Всього
Процентні доходи від зовнішніх клієнтів	1,956,433	151,729	1,008,426	388,795	-	3,505,383
Процентні витрати від зовнішніх клієнтів	(479,924)	(42,682)	(568,472)	(293,034)	-	(1,384,112)
Міжсегментна процентна маржа по активах	(1,446,560)	(122,532)	(562,478)	(404,713)	-	(2,536,283)
Міжсегментна процентна маржа по зобов'язаннях	1,083,602	306,307	941,424	48,426	-	2,379,759
Маржинальні доходи по активах	509,873	29,197	445,948	(15,918)	-	969,100
Маржинальні доходи по зобов'язаннях	603,678	263,625	372,952	(244,608)	-	995,647
Трансформаційний результат	-	-	-	156,524	-	156,524
Маржинальний дохід	1,113,551	292,822	818,900	(104,002)	-	2,121,271
Чистий комісійний дохід	346,767	155,986	284,406	5,274	-	792,433
Торговельний результат	-	-	-	120	-	120
Інші доходи	-	-	-	-	103,437	103,437
ВАЛОВИЙ ДОХІД/ (ВИТРАТИ)	1,460,318	448,808	1,103,306	(98,608)	103,437	3,017,261
(Формування)/відшкодування резерву та ефект первісного визнання активів, за якими нараховуються відсотки	(715,091)	(30,705)	194,462	(3,050)	12,150	(542,234)
ВАЛОВИЙ ДОХІД/ (ВИТРАТИ) ПІСЛЯ ФОРМУВАННЯ РЕЗЕРВУ	745,227	418,103	1,297,768	(101,658)	115,587	2,475,027
РОЗПОДІЛЕНІ ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ	(332,861)	(161,307)	(779,861)	(46,584)	(139,647)	(1,460,260)
ПРИБУТОК/(ЗБИТОК) ДО ОПОДАТКУВАННЯ	412,366	256,796	517,907	(148,242)	(24,060)	1,014,767
Податок на прибуток	-	-	-	-	70,036	70,036
ЧИСТИЙ ПРИБУТОК	412,366	256,796	517,907	(148,242)	45,976	1,084,803
Надходження основних засобів та нематеріальних активів	-	-	-	-	285,890	285,890
Знос та амортизація	-	-	-	-	(96,180)	(96,180)
Збиток від знецінення основних засобів та інвестиційної нерухомості	-	-	-	-	(74,769)	(74,769)
АКТИВИ	13,600,963	529,767	4,070,367	6,121,297	3,740,238	28,062,632
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	9,108,945	2,906,069	9,176,373	3,724,883	630,231	25,546,501

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

25. Операції з пов'язаними сторонами

При розгляді взаємовідносин кожної можливої пов'язаної сторони особлива увага надається змісту відносин, а не лише їх юридичній формі.

Банківська група мала такі залишки за операціями з пов'язаними сторонами станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років:

	31 грудня 2017 року		31 грудня 2016 року	
	Залишки за операціями з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями комбінованої фінансової звітності	Залишки за операціями з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями комбінованої фінансової звітності
Кошти в банках	1,975,149	3,714,347	190,880	2,115,330
- материнська компанія	1,913,961		99,757	
- підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над Банківською групою	61,188		91,123	
Кредити клієнтам, до вирахування резерву	1,836	27,278,074	1,595	28,334,273
- підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над Банківською групою	274		-	
- провідний управлінський персонал	1,562		1,595	
Резерв на покриття збитків від знецінення кредитів клієнтам	(140)	(6,192,447)	(141)	(10,133,176)
- підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над Банківською групою	(2)		-	
- провідний управлінський персонал	(138)		(141)	
Інші активи	168	376,889	7,123	359,484
- материнська компанія	150		7,108	
- підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над Банківською групою	18		15	
Кошти банків та інших фінансових установ	2,764,435	3,307,314	3,724,950	3,725,373
- материнська компанія	125		509,018	
- підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над Банківською групою	2,764,310		3,215,932	
Рахунки клієнтів	62,248	25,667,453	45,748	21,190,897
- провідний управлінський персонал	30,357		36,872	
- підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над Банківською групою	31,891		8,876	
Інші зобов'язання	58,720	786,685	47,812	630,215
- материнська компанія	5,069		1,389	
- підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над Банківською групою	21,966		17,566	
- провідний управлінський персонал	31,685		28,857	
Безвідкличні зобов'язання за кредитами та невикористаними кредитними лініями	10	645,560	12	621,463
- провідний управлінський персонал	10		12	
- підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над Банківською групою	-		-	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

25. Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

До складу комбінованого звіту про прибутки і збитки та інші сукупні доходи за роки, які закінчилися 31 грудня 2017 та 2016 років, включені такі суми, які виникли за операціями із пов'язаними сторонами:

	Рік, який закінчився 31 грудня 2017 року		Рік, який закінчився 31 грудня 2016 року	
	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями комбінованої фінансової звітності	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями комбінованої фінансової звітності
Процентні доходи	3,949	3,556,075	1,975	3,505,383
- материнська компанія	3,346		901	
- підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над Банківською групою	446		880	
- провідний управлінський персонал	157		194	
Процентні витрати	(248,825)	(1,327,762)	(292,136)	(1,384,112)
- материнська компанія	-		(32,148)	
- підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над Банківською групою	(247,479)		(257,821)	
- провідний управлінський персонал	(1,346)		(2,167)	
Формування/(відшкодування) резерву на покриття збитків від знецінення активів, за якими нараховуються проценти	54	(381,131)	(68)	(687,162)
- материнська компанія	15		(147)	
- підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над Банківською групою	36		(1)	
- провідний управлінський персонал	3		80	
Комісійні доходи	443	1,170,543	1,626	949,975
- материнська компанія	27		26	
- підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над Банківською групою	416		1,600	
Комісійні витрати	(3,790)	(214,711)	(6,741)	(157,542)
- материнська компанія	(3,767)		(271)	
- підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над Банківською групою	(23)		(6,470)	
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з іноземною валютою та банківськими металами	139,588	296,474	(474,581)	(89,500)
- материнська компанія	188,836		(67,631)	
- підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над Банківською групою	(49,248)		(406,950)	
Операційні витрати	(187,064)	(1,570,345)	(167,234)	(1,460,260)
- материнська компанія	(9,594)		(5,813)	
- підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над Банківською групою	(83,381)		(71,770)	
- провідний управлінський персонал	(94,089)		(89,651)	
Інші доходи	310	120,356	-	103,437
- підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над Банківською групою	310		-	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

25. Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Протягом 2017 та 2016 років, винагорода провідному управлінському персоналу, включаючи податки та відрахування, складала:

	Рік, який закінчився 31 грудня 2017 року		Рік, який закінчився 31 грудня 2016 року	
	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями комбінованої фінансової звітності	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями комбінованої фінансової звітності
Провідний управлінський персонал	(111,109)	(776,022)	(89,651)	(610,033)
- короткострокові виплати працівникам	(111,109)		(89,651)	

Протягом 2017 та 2016 років, здійснюючи операції з іншими пов'язаними сторонами, фінансові інструменти при початковому визнанні обліковуються за справедливою вартістю, з використанням професійного судження.

26. Справедлива вартість фінансових інструментів

МСФЗ визначає справедливу вартість як ціну, яка була б отримана від продажу активу або виплачена під час передачі зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки.

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань Банківської групи, які оцінюються за справедливою вартістю на постійній основі. Деякі фінансові активи та фінансові зобов'язання Банківської групи оцінюються за справедливою вартістю на кінець звітного періоду. У нижченаведеній таблиці подається інформація про способи визначення справедливої вартості цих фінансових активів та фінансових зобов'язань (зокрема, методика(и) оцінки та використані вхідні дані).

Фінансові активи/ фінансові зобов'язання	Справедлива вартість станом на кінець дня		Ієрархія справед- ливої вартості	Методика(и) оцінки та ключові вхідні дані
	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року		
				Дисконтовані потоки грошових коштів.
1) Похідні фінансові активи	178	3,877	Рівень 2	Майбутні потоки грошових коштів оцінюються на основі форвардних курсів обміну валют (із форвардних курсів обміну валют, які піддаються спостереженню на кінець звітного періоду) та форвардних ставок за договорами, дисконтованих за ставкою, яка відображає кредитний ризик від різних контрагентів.
2) Інвестиції, наявні для продажу	343,529	669,996	Рівень 1	Котирувані ціни пропозиції на активному ринку.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

26. Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Фінансові активи/ фінансові зобов'язання	Справедлива вартість станом на кінець дня		Ієрархія справедливої вартості	Методика(и) оцінки та ключові вхідні дані
	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року		
				Дисконтовані потоки грошових коштів.
3) Інвестиції, наявні для продажу	350,531	730,785	Рівень 2	Майбутні потоки грошових коштів оцінюються на основі інформації, для якої усі суттєві дані можна прямо або опосередковано отримати за допомогою спостереження на ринку, і оцінки використовують одну або декілька визначених цін, які піддаються спостереженню, для звичайних операцій на ринках, які не вважаються активними.
				Дисконтовані потоки грошових коштів.
4) Похідні фінансові зобов'язання	6,177	5,226	Рівень 2	Майбутні потоки грошових коштів оцінюються на основі форвардних курсів обміну валют (із форвардних курсів обміну валют, які піддаються спостереженню на кінець звітної періоду) та форвардних ставок за договорами, дисконтованих за ставкою, яка відображає кредитний ризик від різних контрагентів.

Переміщення цінних паперів між рівнями ієрархії справедливої вартості відбувається у разі зміни методів оцінки цінних паперів. Переміщення з першого рівня відбувається, якщо станом на звітну дату відсутнє ринкове котирування, яке було наявне станом на попередню звітну дату. При цьому, якщо для оцінки станом на звітну дату використовується аналіз приведених грошових потоків на основі ринкових даних, які піддаються спостереженню, то такі цінні папери відносяться до другого рівня ієрархії справедливої вартості. Якщо використовується інформація, яка відрізняється від ринкових даних, які піддаються спостереженню, то такі цінні папери відносяться до третього рівня ієрархії справедливої вартості. Переміщення з другого та третього рівнів до першого відбувається у разі, якщо станом на звітну дату наявне ринкове котирування за цінними паперами, за якими воно було відсутнє станом на попередню звітну дату.

Протягом року, що закінчився 31 грудня 2017 та 2016 років переведень між рівнями ієрархії справедливої вартості не відбувалося.

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, які не оцінюються за справедливою вартістю на постійній основі (але розкриття інформації про справедливую вартість є обов'язковим). За виключенням викладеного у таблиці нижче, на думку керівництва, балансова вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, визнана у комбінованій фінансовій звітності, приблизно дорівнює їхній справедливій вартості.

	31 грудня 2017 року		31 грудня 2016 року	
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Балансова вартість	Справедлива вартість
Кредити клієнтам	21,085,627	21,063,329	18,201,097	17,576,733
Рахунки клієнтів	25,667,453	25,672,438	21,190,897	21,198,744

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

26. Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Справедливу вартість кредитів, наданих фізичним особам в іноземній валюті, неможливо визначити достовірно, оскільки через регулятивні обмеження Національного банку України ринок цих фінансових інструментів протягом 2017 та 2016 років був відсутній, і немає можливості отримати достатню ринкову інформацію або застосувати будь-яку іншу методику оцінки таких інструментів. Через відсутність відповідного ринку також неможливо достовірно визначити справедливу вартість активів за операціями факторингу. Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років балансова вартість кредитів, справедливу вартість яких достовірно визначити неможливо, складала 254,952 тисячі гривень та 406,819 тисяч гривень, відповідно.

	31 грудня 2017 року			
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Кредити клієнтам	-	-	20,808,377	20,808,377
Рахунки клієнтів	-	-	25,672,438	25,672,438

	31 грудня 2016 року			
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Кредити клієнтам	-	-	17,169,914	17,169,914
Рахунки клієнтів	-	-	21,198,744	21,198,744

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, включена до категорій Рівня 3 вище, визначалась у відповідності до загальноприйнятих моделей ціноутворення на основі аналізу дисконтованих потоків грошових коштів, причому до найсуттєвіших вхідних даних належала ставка дисконтування, яка відображає кредитний ризик контрагентів.

27. Управління капіталом

Мета Банківської групи в управлінні капіталом полягає у забезпеченні:

- 1) дотримання вимог до капіталу, встановлених Національним банком України;
- 2) спроможності Банківської групи стабільно функціонувати та розвиватись відповідно до затверджених стратегічних планів;
- 3) покриття негативних наслідків різноманітних ризиків, які бере на себе Банківська група в процесі діяльності;
- 4) утримання достатньої капітальної бази на рівні, необхідному для забезпечення коефіцієнту достатності капіталу у розмірі не менше ніж 8% згідно з Базельською Угодою.

Політика Банківської групи з управління капіталом полягає в визначенні ефективного рівня капіталу, максимально збільшуючи довгострокову цінність для акціонера, а саме, встановлення цілей та директив з управління капіталом Банківської групи так, щоб оптимізувати вимогу акціонера щодо прибутку від їхніх інвестицій з урахування наступних обмежень:

- дотримання вимог до капіталу, які встановлені наглядовими органами;
- відповідності рівня капіталу вимогам інвесторів та рейтингових агентств з метою забезпечення доступу Банківської групи до фінансування на міжнародних та внутрішніх ринках капіталу.

Банківська група з метою визначення реального розміру капіталу з урахуванням ризиків у своїй діяльності постійно оцінює якість своїх активів і позабалансових зобов'язань; здійснює відповідні коригування їх вартості шляхом формування резервів для покриття очікуваних (можливих) збитків за зобов'язаннями контрагентів.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

27. Управління капіталом (продовження)

Кількісна оцінка капіталу доповнюється якісним, всебічним обговоренням. Результати підсумовуються у вигляді цілей щодо необхідного рівня капіталу, включаючи стратегічні напрямки щодо того, як підтримувати достатній рівень капіталу.

Структура капіталу Банківської групи складається з боргових інструментів та капіталу, який представлений акціонерним капіталом, резервами, (накопиченим дефіцитом)/ нерозподіленим прибутком, іншим додатковим капіталом, інформація про які розкривається у комбінованому звіті про зміни у власному капіталі.

У нижченаведеній таблиці представлений аналіз регулятивних капітальних ресурсів Банківської групи для цілей визначення адекватності капіталу згідно з принципами, які застосовуються Базельським комітетом:

	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Рух капіталу 1 рівня:		
Станом на початок року	2,516,131	(1,881,993)
Акціонерний капітал	-	1,139,632
Акціонерний капітал в процесі реєстрації	-	(2,517,837)
Інший додатковий капітал	-	2,136
Розкриті резерви	1,304,956	5,774,193
Станом на кінець року	3,821,087	2,516,131
Склад регулятивного капіталу:		
Капітал 1 рівня:		
Акціонерний капітал	6,240,528	6,240,528
Інший додатковий капітал	1,236,294	1,236,294
Емісійний дохід	405,075	405,075
Розкриті резерви	(4,060,810)	(5,365,766)
Всього кваліфікованого капіталу 1 рівня	3,821,087	2,516,131
Всього регулятивного капіталу	3,821,087	2,516,131
Коефіцієнти достатності капіталу:		
Капітал 1 рівня	14.6%	10.0%
Всього капіталу	14.6%	10.0%

Кількісні показники, встановлені Базельським комітетом для забезпечення адекватності капіталу, вимагають від Банківської групи підтримувати мінімальні суми та співвідношення загального капіталу (8%) та капіталу 1 рівня (4%) до суми зважених на ризик активів.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

28. Політика управління ризиками

Управління ризиками відіграє важливу роль у банківській діяльності та операціях Банківської групи. Основні ризики, властиві операціям Банківської групи, включають:

- кредитний ризик;
- ризик ліквідності;
- ринковий ризик.

Банківська група визнає, що важливо мати дієві та ефективні процеси управління ризиком. З цією метою Банківською групою встановлено основні принципи управління ризиками, що мають в майбутньому захистити Банківську групу від суттєвих ризиків, а також дозволити їй при цьому досягнути запланованих показників.

Кредитний ризик. Кредитним ризиком є ризик того, що одна сторона фінансового інструменту може зазнати збиток в результаті неспроможності іншої сторони здійснити платіж (або здійснити його вчасно) за своїми зобов'язаннями відповідно до умов контракту. Управління та моніторинг кредитних ризиків здійснюються Департаментом з управління ризиками, Кредитними комітетами та іншими комітетами, які діють на колегіальній основі, керівництвом Банківської групи в межах їхніх повноважень.

Перед поданням заявки на розгляд Кредитного комітету усі рекомендації стосовно кредитних процесів (визначення кредитних лімітів щодо позичальника або зміни умов кредитних угод і т.п.) розглядаються та затверджуються відповідним відділом в структурі Управління з контролю за кредитними ризиками. Щоденне управління ризиками здійснюється відповідним відділом в структурі Управління з моніторингу та адміністрування кредитів.

Банківська група структурує рівні кредитного ризику, який вона приймає на себе, встановлюючи обмеження на суму допустимого ризику по відношенню до позичальників, продуктів та інших напрямків. Обмеження на структуру кредитного портфеля встановлюються відповідним відділом в структурі Управління інтегрованого керування ризиками та затверджуються Комітетом з управління активами та пасивами. Порівняння фактичних сум можливих втрат із встановленими обмеженнями відбувається на щоденній основі.

Для більшості кредитів, згідно внутрішніх нормативних документів, Банківська група отримує в якості забезпечення у заставу, корпоративні та персональні гарантії. Проте, значну частину являють собою кредити фізичним особам, де не завжди існує можливість отримати такі гарантії та забезпечення. Такі ризики контролюються на постійній основі і їхній аналіз проводиться щорічно або частіше.

Кредитний ризик за позабалансовими фінансовими інструментами визначається як ймовірність отримання збитків через неспроможність протилежної сторони дотриматися умов угоди. Стосовно кредитного ризику із зобов'язань щодо продовження кредиту Банківська група може потенційно зазнати збитків на суму, яка дорівнює загальній сумі невикористаних зобов'язань. Проте, можлива сума збитків є меншою, ніж загальна сума невикористаних зобов'язань, оскільки більшість зобов'язань щодо продовження кредиту залежать від дотримання клієнтами певних кредитних нормативів. По відношенню до позабалансових зобов'язань Банківська група застосовує аналогічну кредитну політику, що і до балансових фінансових інструментів, тобто політику із використанням лімітів для мінімізації ризику та поточного моніторингу.

Банківська група відстежує строки до погашення позабалансових зобов'язань, оскільки довгострокові зобов'язання зазвичай мають вищий ступінь кредитного ризику, ніж короткострокові зобов'язання.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

28. Політика управління ризиками (продовження)

Максимальний розмір кредитного ризику. У нижченаведеній таблиці представлений максимальний розмір кредитного ризику за фінансовими активами та умовними зобов'язаннями. Для фінансових активів максимальний розмір кредитного ризику дорівнює балансовій вартості цих активів без урахування забезпечення. Для фінансових гарантій та інших умовних зобов'язань максимальний розмір кредитного ризику являє собою максимальну суму, яку Банківська група мала б сплатити при настанні необхідності платежу за гарантією або у випадку виникнення зобов'язань у зв'язку з потребою погасити кредит.

	Максимальний розмір кредитного ризик	Забезпечення	Чиста сума кредитного ризик
31 грудня 2017 року			
Кошти в банках	3,714,347	-	3,714,347
Кредити клієнтам	21,085,627	(16,696,223)	4,389,404
Інвестиції, наявні для продажу	694,060	-	694,060
Інвестиції, утримувані до погашення	4,458,228	-	4,458,228
Інші фінансові активи	119,647	-	119,647
Видані гарантії та аналогічні контрактні зобов'язання та безвідкличні невикористані кредитні лінії	2,691,582	-	2,691,582
31 грудня 2016 року			
Кошти в банках	2,115,330	-	2,115,330
Кредити клієнтам	18,201,097	(11,795,071)	6,406,026
Інвестиції, наявні для продажу	1,400,781	-	1,400,781
Інвестиції, утримувані до погашення	2,605,186	-	2,605,186
Інші фінансові активи	56,543	-	56,543
Видані гарантії та аналогічні контрактні зобов'язання та безвідкличні невикористані кредитні лінії	1,773,481	(1,126,258)	647,223

Банківській галузі загалом властивий кредитний ризик через належні їй фінансові активи та умовні зобов'язання. Кредитний ризик Банківської групи сконцентрований в Україні. Моніторинг даного ризику здійснюється на постійній основі з тим, щоб не порушувались кредитні ліміти та рекомендації щодо кредитоспроможності, встановлені політикою управління ризиками Банківської групи.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

28. Політика управління ризиками (продовження)

У нижченаведеній таблиці представлена інформація про балансову вартість непрострочених і незнецінених активів, які були визначені як знецінені на індивідуальній та на портфельній основі, а також строки виникнення просроченої заборгованості за активами, які були прострочені, але незнецінені:

	Непрострочені та незнецінені активи	Фінансові активи прострочені, але які не були знецінені					Резерв	Фінансові активи, які були знецінені на індивідуальній основі	Резерв на покриття збитку від знецінення, розрахований на індивідуальній основі	Фінансові активи, які були знецінені на портфельній основі	Резерв на покриття збитку від знецінення, розрахований на портфельній основі	Всього станом на кінець дня 31 грудня 2017 року
		Резерв	0-3 місяця	3-6 місяців	6 місяців - 1 рік	Більше одного року						
Кошти в банках	3,716,795	(2,448)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,714,347
Кредити клієнтам	18,541,126	(639,706)	961,575	-	-	-	-	6,981,944	(4,779,275)	793,429	(773,466)	21,085,627
Інвестиції, наявні для продажу	694,060	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	694,060
Інвестиції, утримувані до погашення	4,458,228	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,458,228
Інші фінансові активи	119,078	-	-	-	-	-	-	23,125	(22,556)	-	-	119,647

	Непрострочені та незнецінені активи	Фінансові активи прострочені, але які не були знецінені					Резерв	Фінансові активи, які були знецінені на індивідуальній основі	Резерв на покриття збитку від знецінення, розрахований на індивідуальній основі	Фінансові активи, які були знецінені на портфельній основі	Резерв на покриття збитку від знецінення, розрахований на портфельній основі	Всього станом на кінець дня 31 грудня 2016 року
		Резерв	0-3 місяця	3-6 місяців	6 місяців - 1 рік	Більше одного року						
Кошти в банках	2,118,723	(3,393)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,115,330
Кредити клієнтам	14,425,917	(722,077)	1,419,930	-	-	-	-	11,261,290	(8,291,884)	1,227,136	(1,119,215)	18,201,097
Інвестиції, наявні для продажу	1,400,781	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,400,781
Інвестиції, утримувані до погашення	2,605,186	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,605,186
Інші фінансові активи	51,750	-	-	-	-	-	-	30,135	(25,342)	-	-	56,543

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

28. Політика управління ризиками (продовження)

Фінансові активи класифікуються таким чином: суми коштів в банках класифікуються відповідно до поточних кредитних рейтингів, присвоєних визнаними на міжнародному рівні рейтинговими агентствами, а за їх відсутності – відповідно до рейтингової системи, розробленої Банківською групою; інвестиції, наявні для продажу, класифіковані відповідно до поточного рейтингу України, присвоєного визнаними на міжнародному рівні рейтинговими агентствами; кредити клієнтам, класифікуються відповідно до рейтингової системи, розробленої Банківською групою.

Нижче наведена класифікація за кредитними рейтингами фінансових активів Банківської групи, які були непрострочені, та не знецінені:

	31 грудня 2017 року						Кредитний рейтинг не визначений	Всього
	AAA	AA	A	BBB	Менше BBB			
Кошти в банках	-	15,896	237,954	1,368,958	66,882	2,024,657	3,714,347	
Кредити клієнтам	251	591,472	3,688,449	4,254,119	5,517,179	3,952,601	18,004,071	
Інвестиції, наявні для продажу	-	-	-	-	694,060	-	694,060	
Інвестиції, утримувані до погашення	-	-	-	-	4,458,228	-	4,458,228	
Інші фінансові активи	-	-	-	-	-	119,078	119,078	

	31 грудня 2016 року						Кредитний рейтинг не визначений	Всього
	AAA	AA	A	BBB	Менше BBB			
Кошти в банках	-	-	30,211	1,781,012	163,784	140,323	2,115,330	
Кредити клієнтам	70	371,088	2,215,681	3,441,943	4,257,214	3,542,985	13,828,981	
Інвестиції, наявні для продажу	-	-	-	-	1,400,781	-	1,400,781	
Інвестиції, утримувані до погашення	-	-	-	-	2,605,186	-	2,605,186	
Інші фінансові активи	-	-	-	-	-	51,750	51,750	

Опис кредитних рейтингів представлений наступним чином:

Інвестиційний рівень фінансових активів відповідає рейтингам від AAA до BBB:

- AAA - боргові зобов'язання найвищої якості з мінімальним кредитним ризиком;
- AA - боргові зобов'язання високої якості з дуже низьким кредитним ризиком;
- A - боргові зобов'язання підвищеної середньої категорії з низьким кредитним ризиком;
- BBB - боргові зобов'язання з цим рейтингом схильні до помірного кредитного ризику і розглядаються як зобов'язання середньої категорії, які можуть володіти певними спекулятивними характеристиками.

Фінансові активи з рейтингом нижче BBB належать до спекулятивного рівня.

Ризик ліквідності

Сутність ризику. Ризиком ліквідності є ризик того, що нестача грошових надходжень ускладнить виконання фінансових зобов'язань Банківської групи. Цей ризик виникає через нездатність управляти незапланованим відтоком коштів або змінами джерел фінансування, а також через неможливість виконувати свої позабалансові зобов'язання.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

28. Політика управління ризиками (продовження)

Мета управління ризиком. Метою управління ризиком ліквідності є забезпечення достатніх коштів для повного та своєчасного виконання усіх зобов'язань Банківської групи перед клієнтами, кредиторами та іншими контрагентами та досягнення запланованого зростання її активів і рівня прибутковості, що передбачає:

- а) щоденне управління грошовими залишками та ностро-рахунками з метою забезпечення вчасного проведення розрахунків та платежів, виконання обов'язкових резервних вимог і дотримання нормативів ліквідності НБУ на кожну звітну дату;
- б) планування дотримання регулятивних вимог НБУ щодо ліквідності Банківської групи;
- в) забезпечення фінансування сталого зростання бізнесу, передбаченого кредитно-інвестиційною стратегією Банківської групи;
- г) створення запасу ліквідних коштів на випадок кризи ліквідності – різкого відтоку клієнтських коштів та/або раптового закриття доступу до ресурсних ринків.

Політика управління ризиком. Комітет з управління активами і пасивами, якому керівництво Банківської групи делегує функції з управління активами і пасивами, визначає стратегію підтримання достатньої ліквідності з урахуванням підходів материнської компанії та затверджує її у вигляді політики з управління ризиком ліквідності.

Управління ліквідністю полягає у встановленні лімітів на максимальний обсяг певних балансових статей, контролі за величиною розривів між строками погашення активів та зобов'язань, як міри ризику, на який наражається Банківська група, шляхом обмеження їх величини, а також за рахунок диверсифікації зовнішніх джерел фінансування, планування фінансування кредитно-інвестиційної стратегії Банківської групи, встановлення та підтримання запасу ліквідних активів на випадок ризиків зовнішніх шоків.

Значна увага приділяється концентраціям кредитного та депозитного портфелів, а також ступеню ліквідності існуючих активів. На випадок кризи ліквідності Комітет з управління активами і пасивами щорічно поновлює план антикризових заходів після проведення стрес-тестування.

Процеси. Внутрішні процеси управління ризиком ліквідності, як і іншими ризиками, складаються з:

- 1) ідентифікації джерел ризику та вимірюванні його величини, яку щомісячно здійснює відділ з управління активами та пасивами на основі даних операційної системи;
- 2) управління ризиком (відповідна функція на локальному рівні делегована Комітету з управління активами і пасивами, якому відділ з управління активами і пасивами регулярно надає інформацію про обсяг ризику, на який наражається Банківська група, та дотримання відповідних лімітів, а управління ризиками на комбінованому рівні здійснюється відповідним комітетом материнської компанії, яка отримує інформацію про наявний ризик щоквартально);
- 3) моніторингу дотримання лімітів на величину ризику, який щомісячно здійснює відділ з управління активами та пасивами з наступним звітуванням перед Комітетом з управління активами і пасивами та материнською компанією;
- 4) оцінки ефективності стратегії та тактики управління ліквідністю, що є функцією Комітету з управління активами і пасивами.

Методи. Ідентифікація достатності ліквідності Банківської групи здійснюється на основі комплексного аналізу факторів, а саме:

- структури активів Банківської групи та їх розподілу за ступенем ліквідності (при цьому, особлива увага приділяється обсягу наявних високоліквідних активів);
- обсягу, структури та рівня диверсифікації пасивів (передусім аналізуються питома вага зобов'язань у пасивах Банківської групи, частка строкових коштів та коштів до запитання, коштів фізичних та юридичних осіб, а також інших банків, стабільність залучених коштів та ступінь залежності від дорогих чи нестабільних джерел фінансування);

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

**Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)**

28. Політика управління ризиками (продовження)

- концентрації активів і пасивів (за контрагентами, за інструментами, за термінами погашення);
- розподілу грошових потоків у часі для кожного виду активів та зобов'язань у розрізі валют;
- впливу різних стрес-сценаріїв на ліквідну позицію та дотримання нормативів НБУ.

Управління ліквідністю здійснюється в розрізі національної та іноземних валют. Управління ліквідністю в національній валюті є децентралізованим та повністю покладається на локальний Комітет з управління активами і пасивами. Управління ліквідністю в іноземній валюті здійснюється централізовано на рівні материнської компанії за методом фондового пулу.

Комітет з управління активами і пасивами постійно аналізує ліквідну позицію та реалізує змішаний підхід до управління ліквідністю – як з боку активів, так і зі сторони пасивів, – з тим, аби забезпечити вчасне виконання зобов'язань Банківської групи.

Суть управління ліквідністю через активи полягає в підтриманні достатнього запасу ліквідних активів, що дозволяє виконувати резервні вимоги, нормативи Національного банку України, а також слугує джерелом покриття тимчасового дефіциту ліквідності. Цей підхід особливо ефективний у випадку тривалої кризи ліквідності, і в інших випадках, коли доступ до грошового ринку суттєво обмежений або відсутній. Управління ліквідністю через пасиви полягає в залученні міжбанківського фінансування для покриття тимчасових потреб у ліквідності.

Важливими елементами управління є аналіз кредитно-інвестиційної стратегії Банківської групи та вибір оптимальних джерел фінансування відповідно до напрямів розміщення коштів, а також розробка плану на випадок кризи ліквідності, що містить чіткий опис індикаторів кризи, дій персоналу, задіяного у антикризовому управлінні, інформаційних потоків та джерел поповнення ліквідних коштів.

На випадок кризи ліквідності План антикризових заходів визначає ключові фактори, що допомагають виявити кризу на ранній стадії, а також встановлює чітку процедуру, що регулює інформаційні потоки та дії персоналу, задіяного в процесі антикризового управління.

Ризик ліквідності контролюється шляхом встановлення лімітів на обсяг операційної ліквідності, чи короткострокових розривів між строками погашення активів та пасивів. Контроль за дотриманням лімітів полягає у співставленні фактичного розміру відповідної відкритої позиції та встановленого обмеження на неї. У випадку недотримання ліміту аналізуються причини його виникнення та пропонується план заходів щодо усунення порушення чи пропозиції щодо зміни існуючої системи лімітів.

У нижче наведених таблицях представлений аналіз ризику загальної ліквідності на основі балансової вартості фінансових активів та зобов'язань, як представлено у комбінованому звіті про фінансовий стан. Дані таблиці складені на основі строків погашення згідно контрактів з контрагентами.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

28. Політика управління ризиками (продовження)

	Середньо- зважена ефективна процентна ставка	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	Термін погашення не визна- чений	31 грудня 2017 року Всього
НЕПОХІДНІ ФІНАНСОВІ АКТИВИ								
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України		2,182,720	-	-	-	-	-	2,182,720
Кошти в банках	0.0%	3,711,656	891	1,800	-	-	-	3,714,347
Кредити клієнтам	11.3%	4,497,531	2,098,892	6,968,750	6,086,130	1,434,324	-	21,085,627
Інвестиції, наявні для продажу	6.0%	855	1,683	537,506	154,016	-	-	694,060
Інвестиції, утримувані до погашення	13.7%	4,458,228	-	-	-	-	-	4,458,228
Інші фінансові активи		119,469	-	-	-	-	-	119,469
Всього непохідних фінансових активів		14,970,459	2,101,466	7,508,056	6,240,146	1,434,324	-	32,254,451
Похідні фінансові активи		178	-	-	-	-	-	178
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ		14,970,637	2,101,466	7,508,056	6,240,146	1,434,324	-	32,254,629
НЕПОХІДНІ ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ								
Кошти банків та інших фінансових установ	8.6%	30,398	126,599	2,594,122	555,844	351	-	3,307,314
Рахунки клієнтів	4.5%	25,525,811	49,028	87,521	5,093	-	-	25,667,453
Інші фінансові зобов'язання		188,069	-	-	-	-	-	188,069
Видані гарантії та аналогічні зобов'язання		1,372,250	-	-	-	-	-	1,372,250
Безвідкличчі зобов'язання за кредитами та невикористаними кредитними лініями		1,319,332	-	-	-	-	-	1,319,332
Всього непохідних фінансових зобов'язань		28,435,860	175,627	2,681,643	560,937	351	-	31,854,418
Похідні фінансові зобов'язання		6,177	-	-	-	-	-	6,177
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		28,442,037	175,627	2,681,643	560,937	351	-	31,860,595
Розрив ліквідності		(13,471,400)	1,925,839	4,826,413	5,679,209	1,433,973		
Кумулятивний розрив ліквідності		(13,471,400)	(11,545,561)	(6,719,148)	(1,039,939)	394,034		

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

28. Політика управління ризиками (продовження)

	Середньо- зважена ефективна процентна ставка	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	Термін погашення не визна- чений	31 грудня 2016 року Всього
НЕПОХІДНІ ФІНАНСОВІ АКТИВИ								
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України		1,940,805	-	-	-	-	-	1,940,805
Кошти в банках	0.1%	2,055,330	-	60,000	-	-	-	2,115,330
Кредити клієнтам	11.5%	4,724,879	2,541,578	4,602,166	4,798,459	1,534,015	-	18,201,097
Інвестиції, наявні для продажу	11.4%	706,729	31,070	158,939	504,043	-	-	1,400,781
Інвестиції, утримувані до погашення	13.4%	2,605,186	-	-	-	-	-	2,605,186
Інші фінансові активи		52,666	-	-	-	-	-	52,666
Всього непохідних фінансових активів		12,085,595	2,572,648	4,821,105	5,302,502	1,534,015	-	26,315,865
Похідні фінансові активи		3,877	-	-	-	-	-	3,877
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ		12,089,472	2,572,648	4,821,105	5,302,502	1,534,015	-	26,319,742
НЕПОХІДНІ ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ								
Кошти банків та інших фінансових установ	7.1%	870	-	1,412,911	2,311,170	422	-	3,725,373
Рахунки клієнтів	5.5%	20,887,903	40,045	195,013	51,112	16,824	-	21,190,897
Інші фінансові зобов'язання		246,978	-	-	-	-	-	246,978
Видані гарантії та аналогічні зобов'язання		1,158,200	-	-	-	-	-	1,158,200
Безвідкличні зобов'язання за кредитами та невикористаними кредитними лініями		615,280	-	-	-	-	-	615,280
Всього непохідних фінансових зобов'язань		22,909,231	40,045	1,607,924	2,362,282	17,246	-	26,936,728
Похідні фінансові зобов'язання		5,226	-	-	-	-	-	5,226
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		22,914,457	40,045	1,607,924	2,362,282	17,246	-	26,941,954
Розрив ліквідності		(10,824,985)	2,532,603	3,213,181	2,940,220	1,516,769		
Кумулятивний розрив ліквідності		(10,824,985)	(8,292,382)	(5,079,201)	(2,138,981)	(622,212)		

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

28. Політика управління ризиками (продовження)

Банківська група належним чином управляє різницею ліквідності, яка виникає у 2017 та 2016 роках за активами та зобов'язаннями, строк погашення яких становить менше 1 року.

Основна частина зобов'язань, за якими нараховуються проценти, представлена як депозитами клієнтів на вимогу, так і вкладками з можливістю дострокового розірвання договору, тому їх усіх віднесено до категорії, строк погашення яких становить до 1 місяця. На основі припущення щодо безперервності діяльності фактичний строк основних депозитів на вимогу вважається невизначеним.

Депозити клієнтів підлягають поверненню за вимогою та при настанні строку. Звичайно депозити на вимогу є достатньо стабільними та їх не знімають протягом одного місяця. Управління ризиком ліквідності Банківської групи включає оцінку залишків на поточних рахунках, а саме стабільної частини депозитів. Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років стабільна частина депозитів клієнтів, розрахована як сума депозитів клієнтів на кінець року за вирахуванням стандартного відхилення депозитів клієнтів за останні три роки, складає 17,226,574 тисячі гривень та 13,543,424 тисячі гривень, відповідно.

Таким чином, станом на кінець дня 31 грудня 2017 року перевищення короткострокових активів Банківської групи над короткостроковими зобов'язаннями, розраховане з врахуванням стабільної частини депозитів клієнтів, як зобов'язань, фактичний строк яких вважається невизначеним, становить 10,507,426 тисяч гривень.

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років кошти банків та інших фінансових установ включають 2,387,212 тисяч гривень та 1,412,911 тисяч гривень короткострокової заборгованості перед пов'язаними особами, яка, за необхідності, може бути використана для підтримки ліквідності Банківської групи шляхом пролонгації.

Подальший аналіз ризику ліквідності представлений у наступних таблицях у відповідності до МСФЗ 7. Суми, які розкриваються у цих таблицях, не відповідають сумах, відображеним у комбінованому звіті про фінансовий стан, оскільки представлена нижче інформація включає аналіз за строками погашення фінансових зобов'язань, який вказує на загальну суму залишків платежів за договорами (включаючи виплату процентів), які не визнаються у комбінованому звіті про фінансовий стан за методом ефективної процентної ставки.

Дані таблиці складені на основі строків погашення згідно контрактів з контрагентами.

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	Термін погашен- ня не визна- чений	31 грудня 2017 року Всього
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ							
Кошти банків та інших фінансових установ	59,516	170,918	2,692,391	614,255	351	-	3,537,431
Рахунки клієнтів	25,484,125	52,740	94,867	5,623	-	-	25,637,355
Інші фінансові зобов'язання	194,246	-	-	-	-	-	194,246
Видані гарантії та аналогічні зобов'язання	1,372,250	-	-	-	-	-	1,372,250
Зобов'язання за кредитами та невикористаними кредитними лініями	1,319,332	-	-	-	-	-	1,319,332
Непохідні фінансові зобов'язання	28,429,469	223,658	2,787,258	619,878	351	-	32,060,614
Угоди своп	1,004,863	-	-	-	-	-	1,004,863
Форвардні контракти	103,196	-	-	-	-	-	103,196
Похідні фінансові зобов'язання	1,108,059	-	-	-	-	-	1,108,059
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	29,537,528	223,658	2,787,258	619,878	351	-	33,168,673

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

28. Політика управління ризиками (продовження)

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	Термін погашен- ня не визна- чений	31 грудня 2016 року Всього
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ							
Кошти банків та інших фінансових установ	23,566	43,195	1,572,402	2,388,696	422	-	4,028,281
Рахунки клієнтів	21,210,902	61,159	231,417	51,656	16,828	-	21,571,962
Інші фінансові зобов'язання	246,978	-	-	-	-	-	246,978
Видані гарантії та аналогічні зобов'язання	1,158,200	-	-	-	-	-	1,158,200
Зобов'язання за кредитами та невикористаними кредитними лініями	615,280	-	-	-	-	-	615,280
Непохідні фінансові зобов'язання	23,254,926	104,354	1,803,819	2,440,352	17,250	-	27,620,701
Угоди своп	155,857	-	-	-	-	-	155,857
Форвардні контракти	288,909	-	-	-	-	-	288,909
Похідні фінансові зобов'язання	444,766	-	-	-	-	-	444,766
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	23,699,692	104,354	1,803,819	2,440,352	17,250	-	28,065,467

Ринковий ризик

Сутність ризику. Банківська група наражається на ринковий (ціновий) ризик внаслідок неочікуваних змін ринкових цін на активи, що перебувають на її балансі або обліковуються на позабалансових рахунках. Втім, окрім наявності ризик-факторів, які не перебувають під безпосереднім контролем керівництва, та ступеню їх волатильності, необхідною передумовою ринкового ризику є існування відкритої позиції, що визначає ступінь чутливості фінансової установи до коливань ринкових індикаторів.

Мета управління ризиком. Метою управління ринковим ризиком є досягнення запланованого рівня прибутковості Банківської групи за прийнятного для акціонера рівня ризику, тобто мінімізація втрат від неочікуваних коливань процентних ставок та валютних курсів.

Політика управління ризиком. Управління ринковими ризиками є дворівневим: на рівні ОТП Групи та локально.

Комітет з управління активами і пасивами, якому керівництво Банківської групи делегує функції з управління активами і пасивами, визначає стратегію управління ринковим ризиком з урахуванням підходів материнської компанії та затверджує її у вигляді політик з управління відсотковим та валютним ризиком, що є складовими частинами Політики з управління активами та пасивами.

Суть управління ризиком полягає у визначенні рівня толерантності до відповідного ризику, тобто суми максимально допустимих втрат від коливань ринкових індикаторів, та встановленні і контролі лімітів на величину відповідних відкритих позицій, що наражають Банківську групу на ризик.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

28. Політика управління ризиками (продовження)

Реалізація обраної стратегії управління ринковими ризиками передбачає координоване управління структурою активів та пасивів та встановлення мінімальних/максимальних відсоткових ставок за процентними активами/пасивами.

Процеси. Внутрішні процеси управління ринковим ризиком складаються з:

- 1) Ідентифікації джерел ризику та вимірюванні його величини, яку щомісячно здійснює відділ з управління активами та пасивами незалежно від підрозділів, що здійснюють ризикову діяльність, та на основі даних операційної системи.
- 2) Управління ризиком – відповідна функція на локальному рівні делегована Комітету з управління активами і пасивами, якому відділ з управління активами і пасивами регулярно надає інформацію про обсяг ризику, на який наражається Банківська група та дотримання відповідних лімітів. Управління ризиками на комбінованому рівні здійснюється відповідним комітетом материнської компанії, яка отримує інформацію про наявний ризик щоквартально.
- 3) Моніторинг дотримання лімітів на величину ризику, яку щомісячно здійснює відділ з управління активами та пасивами з наступним звітуванням перед Комітетом з управління активами і пасивами та материнською компанією.
- 4) Оцінка ефективності стратегії і тактик управління ризиками, що її здійснює Комітет з управління активами і пасивами.

Процентний ризик. Процентним ризиком є ризик того, що майбутні грошові потоки або справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань будуть змінюватись через зміну ринкових відсоткових ставок.

Головною метою управління процентним ризиком є зниження впливу зміни у відсоткових ставках на вартість капіталу шляхом обмеження та скорочення розміру можливих збитків, які Банківська група може понести за відкритими позиціями у зв'язку зі зміною ситуації на фінансових ринках. Метою політики по управлінню процентним ризиком є опис та встановлення основних критеріїв для керівництва, управління та контролю процентного ризику Банківської групи.

Ідентифікація джерел ризику здійснюється шляхом аналізу існуючої структури процентних активів та пасивів. Аналіз процентних розривів за строками до погашення (для активів та зобов'язань з фіксованими відсотковими ставками) або найближчої дати перегляду відсоткової ставки (для активів та зобов'язань з плаваючими відсотковими ставками, чи ставками, що періодично переглядаються) є зручною мірою для визначення позицій, що наражають Банківську групу на процентний ризик.

Банківська група здійснює кількісну оцінку процентного ризику на підставі аналізу чутливості чистого процентного доходу до зміни відсоткових ставок, а також оцінює зміну економічної вартості капіталу в результаті рівномірного зсуву кривих доходності на 1 процентний пункт (+/- 100 базисних пунктів). Оцінка здійснюється за всіма позиціями Банківської групи для інструментів з фіксованою та плаваючою процентною ставкою.

Для отримання кількісної оцінки змін економічної вартості капіталу внаслідок коливань відсоткових ставок у довгостроковому періоді застосовується метод дюрації.

Материнський банк централізовано встановлює ліміт на обсяг зменшення економічної вартості капіталу для дочірніх банків – не вище 20% від обсягу регулятивного капіталу, а завданням Комітету з управління активами і пасивами є забезпечення мінімізації розривів між строками переоцінки процентних активів та пасивів за рахунок зміни параметрів окремих великих транзакцій та модифікації існуючих стандартів банківських продуктів і цінової політики. Забезпечення запланованого рівня процентного доходу здійснюється за рахунок управління відсотковим спредом.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

28. Політика управління ризиками (продовження)

Моніторинг середньозважених процентних ставок за фінансовими інструментами, за якими нараховуються проценти, станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років представлений таким чином:

	Станом на кінець дня 31 грудня 2017 року, (%)				
	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Відсоткова ставка
ФІНАНСОВІ АКТИВИ					
Кошти в банках	-	-	-	-	
Кредити клієнтам	11.70	3.51	4.60	0.73	фіксована/ плаваюча
Інвестиції, наявні для продажу	16.18	6.33	4.00	0.00	фіксована/ плаваюча
Інвестиції, утримувані до погашення	13.67	-	-	-	фіксована
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Кошти банків та інших фінансових установ	11.19	6.14	-	-	фіксована/ плаваюча
Рахунки клієнтів:					
Поточні рахунки та депозити до запитання	5.72	0.11	0.01	-	фіксована/ плаваюча
Строкові депозити	12.35	0.49	0.10	0.10	фіксована
Станом на кінець дня 31 грудня 2016 року, (%)					
	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Відсоткова ставка
ФІНАНСОВІ АКТИВИ					
Кошти в банках	-	-	-	0.70	фіксована/ плаваюча
Кредити клієнтам	13.17	10.51	7.83	10.04	фіксована/ плаваюча
Інвестиції, наявні для продажу	14.02	0.07	0.04	-	фіксована/ плаваюча
Інвестиції, утримувані до погашення	13.38	-	-	-	фіксована
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Кошти банків та інших фінансових установ	-	7.11	-	-	фіксована/ плаваюча
Рахунки клієнтів:					
Поточні рахунки та депозити до запитання	6.14	0.18	0.05	-	фіксована/ плаваюча
Строкові депозити	14.40	2.48	1.18	0.74	фіксована

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

28. Політика управління ризиками (продовження)

У наведеній нижче таблиці представлений аналіз чутливості до ризику зміни процентних ставок. Вплив на прибуток або збиток та капітал представлений таким чином:

	Станом на кінець дня 31 грудня 2017 року		Станом на кінець дня 31 грудня 2016 року	
	Процентна ставка +1%	Процентна ставка -1%	Процентна ставка +1%	Процентна ставка -1%
Вплив на прибуток або збиток та капітал				
Чутливість фінансових активів	262,379	(262,379)	222,071	(222,071)
Чутливість фінансових зобов'язань	(289,748)	289,748	(249,163)	249,163
Чистий вплив на прибуток або збиток та капітал	(22,443)	22,443	(27,092)	27,092

Валютний ризик

Валютним ризиком є ризик втрат через зміну вартості активів, зобов'язань або позабалансових статей, виражених в іноземній валюті, викликану зміною курсу іноземної валюти. Валютні ризики можуть або не можуть підлягати лімітуванню. Валютні ризики, що не підлягають лімітуванню, – це валютні ризики потенційних збитків при зміні валютного курсу за стратегічними внесками в дочірні підприємства та асоційовані компанії, а також деякі інші вкладення відповідно до спеціальних рішень керівництва Банківської групи. Керівництво Банківської групи встановлює обмеження на інші позиції.

Для оцінки впливу валютного ризику Банківською групою обрано метод, за яким, у разі виникнення відкритої валютної позиції, необхідно розрахувати та оцінити дані на щоденній основі. Відповідно до політики з оцінки та моніторингу фінансових ризиків, вплив валютного ризику оцінюється двома шляхами: з одного боку, як валютна позиція в окремій валюті та, з іншого боку, як загальна валютна позиція. Перевагами обраного методу є те, що метод забезпечує зрозуміле представлення впливу валютного ризику для Банківської групи та не потребує великої кількості розрахунків.

Контроль за дотриманням лімітів полягає у співставленні фактичного розміру відповідної відкритої позиції та встановленого обмеження на неї. У випадку недотримання ліміту аналізуються причини його виникнення та пропонується план заходів щодо усунення порушення чи пропозиції щодо зміни існуючої системи лімітів.

Похідні фінансові інструменти та спотові договори – Банківська група здійснює операції з використанням похідних фінансових інструментів, до яких належать мультивалютні свопові та форвардні договори. Похідні фінансові інструменти – це договори або угоди, вартість яких, закладена у договорі або угоді, визначається, виходячи з одного або декількох відповідних індексів або вартості активів. Похідні фінансові інструменти не вимагають зовсім або вимагають невеликих початкових чистих інвестицій та підлягають погашенню у майбутньому.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

28. Політика управління ризиками (продовження)

Позиції Банківської групи щодо ризиків зміни курсів обміну валют представлені у таблиці нижче:

	Гривні	Долари США 1 долар США = 28.067223 гривні	Євро 1 євро = 33.495424 гривні	Інші валюти	Дорого- цінні метали	31 грудня 2017 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ						
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України	1,821,248	234,237	112,702	14,533	-	2,182,720
Кошти в банках	12,563	971,709	2,601,727	128,348	-	3,714,347
Кредити клієнтам	14,054,960	6,269,330	698,355	62,982	-	21,085,627
Інвестиції, наявні для продажу	61,159	317,715	315,186	-	-	694,060
Інвестиції, утримувані до погашення	4,458,228	-	-	-	-	4,458,228
Інші фінансові активи	102,988	11,714	4,945	-	-	119,647
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	20,511,146	7,804,705	3,732,915	205,863	-	32,254,629
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків та інших фінансових установ	542,881	2,605,255	159,178	-	-	3,307,314
Рахунки клієнтів	16,525,555	6,268,899	2,660,813	207,996	4,190	25,667,453
Інші фінансові зобов'язання	148,595	13,888	30,231	1,532	-	194,246
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	17,217,031	8,888,042	2,850,222	209,528	4,190	29,169,013
ВАЛЮТНА ПОЗИЦІЯ	3,294,115	(1,083,337)	882,693	(3,665)	(4,190)	
Кредиторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами	(18,227)	(71,571)	(1,018,261)	-	-	(1,108,059)
Дебіторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами	82,338	1,019,722	-	-	-	1,102,060
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ ПОХІДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ	64,111	948,151	(1,018,261)	-	-	
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	3,358,226	(135,186)	(135,568)	(3,665)	(4,190)	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

28. Політика управління ризиками (продовження)

	Гривні	Долари США 1 долар США = 27.190858 гривні	Євро 1 євро = 28.422604 гривні	Інші валюти	Дорого- цінні метали	31 грудня 2016 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ						
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України	1,704,440	135,146	92,384	8,835	-	1,940,805
Кошти в банках	93,195	1,205,697	620,039	196,399	-	2,115,330
Кредити клієнтам	10,706,107	6,966,053	449,448	79,489	-	18,201,097
Інвестиції, наявні для продажу	1,009,208	168,478	223,095	-	-	1,400,781
Інвестиції, утримувані до погашення	2,605,186	-	-	-	-	2,605,186
Інші фінансові активи	53,692	1,175	1,671	5	-	56,543
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	16,171,828	8,476,549	1,386,637	284,728	-	26,319,742
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків та інших фінансових установ	425	3,724,948	-	-	-	3,725,373
Рахунки клієнтів	13,069,878	6,235,457	1,613,721	268,538	3,303	21,190,897
Інші фінансові зобов'язання	195,044	30,939	25,061	1,160	-	252,204
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	13,265,347	9,991,344	1,638,782	269,698	3,303	25,168,474
ВАЛЮТНА ПОЗИЦІЯ	2,906,481	(1,514,795)	(252,145)	15,030	(3,303)	
Кредиторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами	(200,539)	(211,545)	(12,779)	(19,903)	-	(444,766)
Дебіторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами	219,125	5,438	218,854	-	-	443,417
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ ПОХІДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ	18,586	(206,107)	206,075	(19,903)	-	
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	2,925,067	(1,720,902)	(46,070)	(4,873)	(3,303)	

Станом на 31 грудня 2017 та 2016 років вся сума кредитів від банків та інших фінансових установ, деномінованих в доларах США, отримана від пов'язаних сторін – підприємств ОТП Групи (Примітка 25).

Керівництво компаній, що входять до складу Банківської групи уважно стежить за змінами валютного курсу та інформує про відповідні ризики материнську компанію на регулярній основі.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

28. Політика управління ризиками (продовження)

Чутливість до валютного ризику. У наведеній нижче таблиці представлено аналіз чутливості фінансового результату та капіталу Банківської групи до 10% (на 31 грудня 2016 року: 10%) збільшення і зменшення офіційного курсу гривні до долара США та євро. 10% (на 31 грудня 2016 року: 10%) – це рівень чутливості, який використовується Банківською групою при складанні звітів про валютний ризик для провідного управлінського персоналу Банківської групи і який являє собою оцінку керівництвом Банківської групи можливої зміни валютних курсів. В аналізі чутливості включені тільки суми в іноземній валюті, наявні на кінець періоду, при конвертації яких на кінець періоду використовуються курси, змінені на 10% (на 31 грудня 2016 року: 10%) по відношенню до діючих.

	Станом на кінець дня 31 грудня 2017 року		Станом на кінець дня 31 грудня 2016 року	
	Гривня/долар США +10%	Гривня/долар США -10%	Гривня/долар США +10%	Гривня/долар США -10%
Вплив на збиток або прибуток та капітал	(11,085)	11,085	(141,114)	141,114

	Станом на 31 грудня 2017 року		Станом на 31 грудня 2016 року	
	Гривня/євро +10%	Гривня/євро -10%	Гривня/євро +10%	Гривня/євро -10%
Вплив на прибуток або збиток та капітал	(11,117)	11,117	(3,778)	3,778

Обмеження щодо аналізу чутливості. У наведених вище таблицях відображений вплив змін, які ґрунтуються на основному припущенні, у той час як інші припущення залишаються незмінними. В дійсності існує зв'язок між припущеннями та іншими факторами. Також необхідно зауважити, що чутливість має нелінійний характер, тому не повинна проводитися інтерполяція або екстраполяція отриманих результатів.

Аналіз чутливості не враховує, що Банківська група активно управляє активами та зобов'язаннями. Окрім того, фінансовий стан Банківської групи може змінюватись в залежності від фактичних змін, які відбуваються на ринку. Наприклад, стратегія Банківської групи щодо управління фінансовими ризиками спрямована на управління ризиком, який виникає у результаті ринкових коливань. У випадку різких негативних коливань цін на ринку цінних паперів керівництво може звертатися до таких методів як продаж інвестицій, зміна складу інвестиційного портфеля, а також інших методів захисту. Відповідно, зміна припущень може не мати впливу на зобов'язання, але може суттєво вплинути на активи, які обліковуються у комбінованому звіті про фінансовий стан за ринковою ціною. У цій ситуації різні методи оцінки активів і зобов'язань можуть призвести до значних коливань величини капіталу.

Інші обмеження у наведеному вище аналізі чутливості включають використання гіпотетичних змін на ринку з метою розкриття потенційного ризику, які являють собою лише прогноз Банківської групи щодо майбутніх змін на ринку, які неможливо передбачити з якою-небудь мірою впевненості. Також обмеженням є припущення, що всі процентні ставки змінюються ідентичним чином.

Географічний ризик. Головною вимогою материнської компанії є дотримання лімітів на рівні країн, в яких розташовані банки-контрагенти. Оцінка та управління ризиком на рівні країн здійснюється у відповідності з Положенням про управління ризиком країн. Цей документ розроблений співробітниками Банківської групи у відповідності з процедурою материнської компанії, головною метою якої є доведення принципів встановлення рейтингів країн.

Географічна приналежність корпоративних позичальників встановлюється згідно критерію їх реєстрації. Згідно корпоративної кредитної політики Банківської групи цільовими клієнтами є юридичні особи-резиденти України. Нерезиденти можуть бути профінансовані у виключних випадках, якщо вони належать до заможних українських груп споріднених компаній. Станом на кінець дня 31 грудня 2017 та 2016 років в корпоративному портфелі відсутні позичальники-нерезиденти.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до комбінованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року
(у тисячах українських гривень)

28. Політика управління ризиками (продовження)

Концентрація активів та зобов'язань за регіонами наведена нижче:

	Україна	Країни, які не належать до ОЕСР	Країни ОЕСР	31 грудня 2017 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ				
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України	2,182,720	-	-	2,182,720
Кошти в банках	17,860	66,562	3,629,925	3,714,347
Кредити клієнтам	21,080,315	4,324	988	21,085,627
Інвестиції, наявні для продажу	694,060	-	-	694,060
Інвестиції, утримувані до погашення	4,458,228	-	-	4,458,228
Інші фінансові активи	119,443	59	145	119,647
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	28,552,626	70,945	3,631,058	32,254,629
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Кошти банків та інших фінансових установ	473	2,764,310	542,531	3,307,314
Рахунки клієнтів	25,160,840	166,978	339,635	25,667,453
Інші фінансові зобов'язання	191,674	2,447	125	194,246
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	25,352,987	2,933,735	882,291	29,169,013
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	3,199,639	(2,862,790)	2,748,767	

	Україна	Країни, які не належать до ОЕСР	Країни ОЕСР	31 грудня 2016 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ				
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України	1,940,805	-	-	1,940,805
Кошти в банках	103,648	91,606	1,920,076	2,115,330
Кредити клієнтам	18,181,082	17,597	2,418	18,201,097
Інвестиції, наявні для продажу	1,400,781	-	-	1,400,781
Інвестиції, утримувані до погашення	2,605,186	-	-	2,605,186
Інші фінансові активи	56,541	1	1	56,543
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	24,288,043	109,204	1,922,495	26,319,742
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Кошти банків та інших фінансових установ	426	3,215,932	509,015	3,725,373
Рахунки клієнтів	20,786,872	111,292	292,733	21,190,897
Інші фінансові зобов'язання	251,813	385	6	252,204
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	21,039,111	3,327,609	801,754	25,168,474
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	3,248,932	(3,218,405)	1,120,741	

29. Події після звітної дати

Подій, які можуть бути суттєвими для користувачів комбінованої фінансової звітності Банківської групи, після звітної дати не відбувалося. Зокрема, не відбувалося: об'єднання бізнесу, припинення або прийняття рішення про припинення діяльності, істотного придбання та реструктуризації активів, прийняття судових рішень на користь позивачів, що могли б спричинити виникнення суттєвих фінансових зобов'язань Банківської групи.